

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **СІ 7115**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **28**

Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2,3,4**

Тафсир: **01/соли 2024**

Рамзи умумии касб: **СІ 7115-28-2,3,4-01/2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Стандарти салоҳиятҳои мазкур дар доираи Лоихаи
«Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.**

edu@trade

ep@isa

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

аз «15» 10 соли 2024

№ 19

ш. Душанбе

Дар бораи тасдиқи стандартҳои салоҳияти 20 касбу ихтисосҳо

Мутобиқи талаботи банди 3 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб» Ҳайати мушовараи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Стандартҳои салоҳияти касбу ихтисосҳои «Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ», «Занбӯриасалпарвар», «Мошиначии автокран», «Дӯзанда (либоси занона)», «Челонгар оид ба таъмири муҳаррики автомобил», «Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб», «Барқчӣ оид ба таъмири қисмҳои барқии автомобил (автомобилҳои барқӣ)», «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», «Оператори мошини бофандагӣ», «Мошиначии булдозер», «Турагент», «Дуредгар», «Системаи компютерӣ ва Интернет-технология», «Харрот», «Оператори мошини ресандагӣ», «Мошиначии кранҳои истеҳсолоти металлургӣ», «Гачқори чузъҳои меъморӣ», «Оператори мошини турбофӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Челонгар - барқчии нерӯгоҳи барқии обӣ» тасдиқ карда шаванд (замима мегарданд).

2. Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли, Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим» ва Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» татбиқи стандартҳои салоҳиятро дар курсҳои кӯтоҳмуддат дар Муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон», корхонаҳои воҳиди давлатии назди Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли ва Муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ ба роҳ монанд.

3. Раёсати котибот ва Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазифадор карда шаванд, ки нусхаҳои электронии стандартҳои салоҳиятро дар сомонаҳои вазорат, агентӣ, лоиха ва муассисаҳои таълимӣ ҷой намоянд.

4. Нашр ва дастрас намудани стандартҳои салоҳият ба зиммаи Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вогузор карда шавад.

5. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи муовини вазир – Давлатзода Қ. гузошта шавад.

Раиси Ҳайати мушовара,
вазир

Г. Ҳасанзода

**ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҶОИ КАСБИ
«ДУРЕДГАР»**

Стандарти салоҳиятҶои касби «Дуредгар» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст.

Стандарти салоҳиятҶои касби «Дуредгар» аз ташхис (экспертиза)-и корфармоён ва ассотсиатсияҶои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Ҳуҷҷат дар бораи ташхис
1.	Вазорати саноат ва технологияҶои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Сафарзода Б.	Муовини вазир	Хулоса аз 08.10.2024, №15-2246
2.	ҶДММ «Мақсуд-2016»	Зухуров М.	Директор	Хулоса аз 30.05.2024, №24
3.	ҶДММ «КФ Фортуна-Ко»	Очилов А.	Директор	Хулоса аз 27.05.2024, №24
4.	ҶДММ КМ ТТ «Арча-мебел»	Мирсаидов А.	Директори генералӣ	Хулоса аз 27.05.2024, №48
5.	ҶДММ «ВАТСАЛ»	Салимов С.	Директор	Хулоса аз 10.05.2024, №11

Стандарти салоҳиятҶои касби «Дуредгар»-ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Каримов Раҳмон	Омӯзгори фанҶои таҳассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникаи саноати кишоварзии шаҳри Кӯлоб»
2.	Бобочонов Аҳадхон	Омӯзгори фанҶои таҳассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Коллеҷи муҳандисию омӯзгории шаҳри Душанбе»
3.	Алимов Қиматшо	Дуредгар	ҶДММ «Ватсал»

МодераторҶо (миёнчиҶо):

Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёр Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундарича

Ихтисорот	7
Муқаддима.....	8
Мафҳумҳои асосӣ.....	9
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳои кор мекунад.....	11
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа	12
Тавзеҳоти умумии касби «Дуредгар»	12
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	17
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	17
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалий).....	19
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)	32
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	38
Ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ.....	54
Талабот ба довталабон	57
Талабот ба омӯзгорон	57
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ	58
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 3-уми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	61
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 3-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	61
Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалий (фароумумӣ).....	62
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	71
Ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ.....	88
Талабот ба довталабон	91
Талабот ба омӯзгорон	91
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ	92
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 4-уми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	95
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 4-уми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	95
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	96
Ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ.....	106
Талабот ба довталабон	109
Талабот ба омӯзгорон	109
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ	110
Рӯйхати адабиёт	112
Замимаи 1: Харитаи функционалии касби «Дуредгар»	113
Замимаи 2: Хулосаҳои соҳа (экспертиза)	113

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функционалӣ (аз ихтисороти « Developing <u>a</u>ccurricul<u>u</u>m », яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҚТ	Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳиятҳо
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бокортаъминкунӣ
СБТМ-08/ISCO-08	Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо-2008 (International Standard Classification of Occupations-2008)
ТМҚТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
МТММСТ	Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим
МТКТ	Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон
ТИК/ICT	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information and communication technologies (ICT))
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ТС	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
СВ	Салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)-и соҳаи сохтмон (Construction Basic)
СИ	Салоҳиятҳои касбии соҳаи сохтмон (Construction Industry)

Муқаддима

Истеҳсолоти муосир қариб пурра автоматӣ кунонида шудааст. Аммо касбҳои ҳастанд, ки дар онҳо ба меҳнати дастӣ афзалият дода шудааст ва ачиб ба назар мерасад, ки ин гуна касбҳо бештар дар соҳаи сохтмон дида мешаванд. Чунин ба назар мерасад, ки қисмати зиёди хонаҳо ҳоло бо технологияи қолибӣ (қаркасӣ), аз панелҳои тайёр бино мешаванд. Чӯббандии сохтмонӣ, бомпӯшкунии биноҳо, қолаби бетон гирифтани ва буридани чӯбу тахта ва захира кардани онҳо барои сохтмонҳои оянда, аз ҷумлаи корҳои оянда, ки дастӣ иҷро мешаванд. Аз ин рӯ, талабот ба касби «Дуредгар», зиёд буда ҷойҳои имконпазири шуғл аз рӯи ин касб метавонад корхонаҳои хурд, бригадаҳои сохтмонӣ, корхонаҳои коркарди чӯб, ширкатҳои калони сохтмонӣ бошад.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» бо методологияи таълим дар асоси салоҳият таҳия гардида, сифати баланди омода намудани мутахассисони тайёрро барои фаъолияти меҳнатӣ тавассути ба даст овардани дониш, малака, маҳорати лозима, яъне салоҳият, ки дар шароити корӣ барои иҷрои супоришҳо ва ҳалли масъалаҳо дар ҳолатҳои стандартӣ ва муҳити тағйирёбанда талаб карда мешаванд, таъмин менамояд.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки мувофиқи қонунгузорӣ ҳуқуқи роҳандозӣ намудани фаъолияти таълимӣ барои амаликунии барномаи таълимӣ доранд, истифода карда мешавад.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳиятҳои ҳар як касб, Тартиби таъмини сифати таҳассусҳо ва тасдиқкунии таҳассусҳо, Барномаи миёнамуҳлати омода кардани касбҳои коргарии зинаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбиро барои солҳои 2023-2027 ва «Барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025» таҳия карда шудааст.

Стандарти салоҳиятҳои талаботи таҳассусиро нисбат ба касби «Дуредгар», ки ҷавобгӯи талаботи байналмилалӣ мебошанд, дар мувофиқа бо Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳои СБТМ-08 (ISCO-08) таъмин менамояд.

Стандарти салоҳиятҳои мазкур баробарии имкониятҳои касбиро барои духтарон/ҷавонписарон, занон/мардон пешбинӣ намуда, барои тағйир додани қолабҳои ҳангоми интихоби касб ва дар оянда ба кортаъминкунии онҳо равона гардидааст.

Мафхумҳои асосӣ

Бозори меҳнат – низоми ташаккулёбии талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Баҳодихӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандҳо, ки барои баҳодихии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаҳодатномадихӣ анҷом меёбанд.

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсалӣ) – ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳои мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳои мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳои мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳои, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Дастур оид ба чамбоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодихӣ маълумоти заруриро пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва шароитро, ки барои гузаронидани баҳодихии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодихӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодихандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур корро дар ҷойи корӣ мувофиқи Стандарти салоҳиятҳои касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Дескриптор – (аз лотинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияти, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва таҷриба бисёрқарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натавонанд дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Малакаҳои бакортаъминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшаگیرӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шуғлро дар бар мегирад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

– аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷроӣ истифода мешаванд;

– навсонӣ дар вазъияти корӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

– фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизочони меҳмонхона аз мизочони барои таъмири кондиционер фарқ мекунад);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахлдоранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принципҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахлдоранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Стандарти салоҳиятҳои касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди аққали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни таҳассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кормумкин аст, аз стандарти муқарраргардида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқати сатҳи таҳассуснокӣ ба талаботи истеҳсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодаи шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олии касбии ӯро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти таҳассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи таҳассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳии ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

СБТШ-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо (International Standard Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шугли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии оморӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунанд, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои

умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалий (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятноки – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Таҳлили функционалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартариин чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Тахассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таснифоти миллии тахассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки ҷаҳорҷӯбахоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллий эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии тахассусҳо дорои ҷаҳорҷӯбахое мебошад, ки аз якҷанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои тахассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба ҷӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, тақя мекунад.

Харитаи функционалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳои кор мекунад

– Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҚТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

– мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр, ноҳия барои рушди минтақаи худ;

– дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

– омӯзгорон барои донишдони он, ки чиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

– таълимгирандагон, барои донишдони он, ки ҷӣ хел ва чиро меомӯзанд;

– маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донишдони он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

– корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳоро барои тақмили таҳассуси касбии кормандон истифода мекунад, то ин ки ба кормандон дар самти мутобиқшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамиёномада тавсияҳо диҳанд;

– шаҳрвандони алоҳида, ки меҳоянд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи таҳассуси касбии худро ба таври инфиродӣ тақмил диҳанд;

– шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва меҳоянд ҳуҷҷати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;

– оила, волидони таълимгирандагон, ки меҳоянд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;

– шаҳрвандоне, ки меҳоянд ба ҷойи қорӣ дигар гузаранд;

– шаҳрвандоне, ки меҳоянд норасоӣҳои худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартаараф намоянд;

– шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибқорӣ худро васеъ кардан меҳоянд;

– шаҳрвандоне, ки қорғарони беҳтарин шудан меҳоянд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Дар соҳаи саноат/қорқарди металлҳо айни замон стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул шудаанд ва амал мекунад:

– СД (ГОСТ) 24454-80 «Соза (қонструксия)-ҳои ҷӯбии соҳтмонӣ»;

– СД (ГОСТ) 9462-88 Сабака ва ғӯлаҷӯб (Брусҳои и брусҳо);

– СД (ГОСТ) 2708-75 «Ҷӯбу тахтаҳои буридаи соҳтмонӣ. Талабот ба сифат»;

– СД (ГОСТ) 8486-86 «Ҷӯбу тахта ва плахтаҳои ҷӯбӣ. Усулҳои санҷиши қувват ва саҳтӣ»;

– СД (ГОСТ) 16377-93 «Ҷӯб. Шартҳо ва мафҳумҳо»;

– СД (ГОСТ) 13350-85 «Ҷӯбу тахта. Шартҳо ва мафҳумҳо»;

– СД (ГОСТ) 22276-94 «Ҷӯбу тахта. Усулҳои санҷиши фишор»;

– СД (ГОСТ) 22281-94 «Ҷӯбу тахта. Усулҳои санҷиши печида»;

– СД (ГОСТ) 10490-93 Асбобҳои буридан, барои қорқарди ҷӯб. Шартҳои техникаӣ»;

– СД (ГОСТ) 2705-75 «Ҷӯби қорқардшуда. Қоидаҳои назорати сифат»;

– СД (ГОСТ) 28075-89 «Ҷӯб. Усулҳои муайян қардани нишондиҳандаҳои тавсифқунандаи усули қорқард».

Тавзеҳоти умумии касби «Дуредгар»

Дуредгарӣ яке аз касбҳои маъмули соҳтмонӣ буда, мутахассиси ин касб қорҳои вобаста ба қорқарди ҷӯб, аз он тайёр қардани масолахҳои гуногун ва иншоотҳои соҳтмониро иҷро мекунад.

Вазифаи устои дуредгар одатан аз васл кардани деворҳои чӯбин, сабикагӣ (брусчатых), панелӣ, иморатҳои чубкорӣ, сохтани бом бо васл кардани системаи болорӣ (стропилӣ), сохтани пӯшишҳои таҳхона, байниошёнагӣ аз чӯб ё чузъҳои тайёр, васл ва шинондани қафасаҳо (ферма) ва равоқ иборат аст.

Ҳангоми сохтани иморатҳои сангӣ ва бетонӣ дуредгар корҳои васлсозии чӯбу тахтаҳо, гузоштани тахтапулҳо ва қолиб (опалубка) барои иморатҳои монолитӣ ва оҳанубетониро иҷро мекунад.

Мутаассифона кори дуредгарӣ хавфу хатарҳам дорад. Хавфи асосӣ ин гирифтани чароҳат аз кор бо асбобҳои дуредгарӣ аст. Шиддати равонӣ-физиологӣ дар кори дуредгарро омилҳои зерин ба миён меорад: масъулияти баланди молиявӣ, сарбории вазнини ҷисмонӣ (мондашавии мушакҳо, даст, пой, миён), таъсири маҷмӯи шароитҳои табиӣ ва иқлимӣ – мавсимӣ (хунукӣ, гармӣ, шамол, намнокӣ), таъсири хусусиятҳои хоси меҳнат (чанг, садо, ларзиш, бадбӯии маводҳои коркардшаванда), имконияти кор вобаста ба хавфу хатар ба ҳайёт (кор дар баландӣ, кор бо асбобҳои барқӣ).

Ин омилҳоро ба инбат гирифта дуредгар бояд, талаботи ҳифзи меҳнат ва қоидаҳои техникаи беҳатариро ҳангоми иҷрои корҳо риоя намояд.

Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар»

Сатҳи Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯии воҳидҳои салоҳиятҳо
2	Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалий (фароумумӣ)	
	ТС-01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
	ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизочон/ фармоишгарон
	ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
	ТС 05-2/01	Истифода бурдани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
	СВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
	СВ 02-2/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	СІ 7115-01-2/01	Омода намудани ҷойи кор
	СІ 7115-02-2/01	Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ
	СІ 7115-03-2/01	Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ
	СІ 7115-04-2/01	Буридани ҷӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ
	СІ 7115-05-2/01	Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка)
	СІ 7115-06-2/01	Насб намудани воситаҳои зарурӣ дар ҳучраҳои истиқоматӣ
	СІ 7115-07-2/01	Насб намудани зехтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)
3	Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалий (фароумумӣ)	
	ТС 04-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
	ТС 05-3/01	Такмил додани таҳассуси касбӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	СІ 7115-08-3/01	Таҳия намудани нақшаҳои кори дуредгарӣ
	СІ 7115-09-3/01	Насб кардани қолаби бетон (опалубка)
	СІ 7115-10-3/01	Гузaronидани корҳои пӯшиши сақфи хона
	СІ 7115-11-3/01	Сохтани хонаҳои ҷӯбин ва таворагирӣ аз ҷӯб (перегородки)
	СІ 7115-12-3/01	Густурдани фаршҳо ва шифтҳо
	СІ 7115-13-3/01	Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)
	СІ 7115-14-3/01	Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо
	СІ 7115-15-3/01	Васл намудани кунгураи тораки бом
4	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	СІ 7115-16-4/01	Васл кардани дару тирезаҳо

	СИ 7115-17-4/01	Иҷро кардани корҳои бомпӯшқунии бино
	СИ 7115-18-4/01	Сохтани тирезаҳои (муриҳои) бом (слуховые окна)
	СИ 7115-19-4/01	Гузaronидани корҳои гарминигохдорӣ (теплоизоляция)
	СИ 7115-20-4/01	Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) биноҳо

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **СІ 7115**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **13**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)	
ТС-01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизочон/ фармоишгарон
ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
ТС 05-2/01	Истифода бурдани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
СВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
СВ 02-2/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
СІ 7115-01-2/01	Омода намудани чойи кор
СІ 7115-02-2/01	Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ
СІ 7115-03-2/01	Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ
СІ 7115-04-2/01	Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ
СІ 7115-05-2/01	Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка)
СІ 7115-06-2/01	Насб намудани воситаҳои зарурӣ дар ҳучраҳои истиқоматӣ
СІ 7115-07-2/01	Насб намудани зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунии	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳои байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - гӯш кардан ва шунидан; - бо забони модарӣ ва дигар забонҳо сухан рондан ва навиштан; - мубодилаи иттилоот кардан; - риоя кардани одоб дар муносибат бо ҳамкорон/мизочон; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кори самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - муайян кардани нақши худ дар ҳайати даста; - муайян кардани тарафҳои қавии аъзоёни даста; - дар даста дар ҳолатҳои гуногун кор кардан, мисол дар ҳалли масъалаҳои бӯҳронӣ; - суботкор (настойчивый) будан.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва ҳал кардани мушкилот; - қарорҳои эҷодкорона ва инноватсионӣ таҳия кардан; - истифодаи як қатор стратегия барои ҳалли мушкилот; - фавран ва самаранок ҳал намудани мушкилоти мизочон.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои ба дастоварии натиҷаҳои инноватсионӣ	<ul style="list-style-type: none"> - эҷодкорӣ ва идроки эҷодӣ; - зоҳир намудани ташаббускорӣ ва уҳдабарой; - омода будан ба инноватсия;

мусоидат менамояд	- дастгирӣ кардани қарорҳои инноватсионӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияти, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуҳлатро таъмин менамояд.	- гузоштани мақсадҳои мушаххас ва натиҷаҳои лоиҳа/кор; - таҳияи нақша/барномаҳои стратегӣ, дарозмуҳлат ва ҷорӣ; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо; - идоракунии вақт ва афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - пешбурди баҳисобгирӣ.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварии қатъӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - масъулиятнокӣ; - устувории ахлоқӣ; - риояи этика ва эстетика.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатиҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; - омода будан ба сарфи вақт ва сайю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва берун аз он; - самимӣ барои ғояҳо ва усулҳои нав; - идоракунии худомӯзӣ; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор); - иштирок дар равандҳои ташаккулёбии пайваста.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; - доштани донишҳо оид ба ҳифзи меҳнат, санитарияи истеҳсолӣ ва беҳдошт барои истифодабарии технологияҳо; - доштани тавоноии ҷисмонии мувофиқ; - риояи техникаи беҳатарӣ; - интиҳоб ва истифодабарии воситаҳои ҷимоявӣ барои беҳатарии шахсӣ ва коллектив дар ҷойи корӣ; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи беҳатарӣ ва ҷорабиниҳои зиддисӯхтор ҳангоми кор бо дастгоҳҳои барқӣ; - қоидаҳои ҷудокунӣ ва коркарди пасмондаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ		ТС 01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудани саломатӣ барои иҷрои уҳдадорихоӣ вазифавӣ, ошкор ва таъботати саривактӣи беморӣ ва пешгирӣ аз онро тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба қор қабул шудан; - гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи чадвали ташкилот.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - маҳорати баён кардани мақсади худ; - маҳорати гӯш кардан ва шунидан; - маҳорати таҳлили тавсияҳои хатгӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Шиносой бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ	1.1. Шиносой бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ. 1.2. Шиносой бо намуҷҳои муоинаи тиббӣ тибқи чадвали тасдиқшуда.	
2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи чадвали тасдиқшуда. 2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба қорхона/ташкилот.	

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи чадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба қорхона/ташкилот.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузориҳои меҳнат; - маълумотнома/ дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба қор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - боинтизом; - бомасъул; - бовичдон.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагтӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/мусоҳиба	Қори лоихавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/худбаҳолиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳои оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				√							
1.2. Шиносоӣ бо намунаҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда				√							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда											√
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкilot											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намӯдаҳои муоинаи тиббӣ:	- муқаддимаӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ; - ғайринавбатӣ.
---------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Қор қардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон	ТС 03-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур қорҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи ташкilot ҳал мекунад, тавсиф менамояд. Қоргарон дар қомебиҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми қор дар коллективи ҳар ташкilot/қорхона.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - вучуд надоранд.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон. 1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадорихои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи <i>фарқиятҳои фарҳангӣ</i> дардаста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёри дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хатгӣ ва ҳам шифохӣ. 3.3. Истифода бурдани <i>муоширати ғайришифохии</i> мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - муошират, алоқаманд ба шунидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; - муоширати хатгӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти муноқишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунӣ.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартарихи кор дар даста; - воситаҳои робитагӣ; - принципҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ; - хусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ;

	<ul style="list-style-type: none"> - тарзи рафтор дар чойҳои чамбиятӣ, чойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизочон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<ul style="list-style-type: none"> - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. <p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - покизақор; - масъул; - уҳдабаро; - меҳрубон; - ташаббусқор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мувоҳида	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон											✓
1.2. Муайян кардани чойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда											✓
1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадорҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											✓
Элементи 2. Кор кардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти харрӯза											✓
2.2. Эътирофи <i>фарқиятҳои фарҳангӣ</i> дар даста											✓
2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёри											✓

Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати руҳдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани хатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёри таъҷилӣ. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Баргараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба начот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Қарахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтаҷабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санчидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарҷарҳзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ.
11. Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва ҷораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихҳои истифодашуда.
Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ;

	<ul style="list-style-type: none"> - бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ; - арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм ва арзёбии ҳолати чабрдида; - даъват намудани ёрии таъҷилӣ; - иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда; - оромона ба чабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани чабрдида; - бо чабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифода намудани тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қасди сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор руҳдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - амалҳо оид ба начот додани чабрдида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принципҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монеашавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (ҳароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - мушфик; - раҳмдил.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳолиҳои маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳолиҳои	Баҳолиҳои тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати руҳдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани <i>хатар</i> , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон			√								
1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида			√								
1.3. Даъват намудани ёрии таъчилӣ			√								
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									√		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									√		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									√		
Элементи 2: Расонидани ёрии аввалия хангоми осеб дидан аз барқ ва раъд											
2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									√		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда									√		

2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									√		
Элементи 3: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ											
3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтаҷабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан									√+		
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани <i>усули Геймлих</i>									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азхушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарҷарҳзанӣ, дилбеҳузурӣ)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		

Элементи 10: Расонидани ёри аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ										
10.1. Расонидани ёри ҳангоми сактаи дил									√	
10.2. Расонидани ёри ҳангоми сактаи асаб									√	
10.3. Расонидани ёри ҳангоми захролудшавӣ									√	
Элементи 11: Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёри										
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√	
11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда									√	

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хатар:	- ҳисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; - марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих:	Тартиби амал ҳангоми расонидани ёри ба нафасгиршуда: - бояд аз паси ҷабридида истода (агар ҳанӯз рост истода ва ба ҳуш бошад), бо дастон ўро дар бар гирифта; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками ҷабридида дар сатҳи байни нофу қавсақҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунад; - дастонро баробари ин якбора аз оринҷ қат мекунад, лекин қавсақи синаи ҷабридаро зер кардан лозим нест; - ин усулро ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунад, то роҳи нафас кушода шавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	ТС 05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - қобили истифода ба ҳар корманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - тавонистани хондан ва навистан.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносӣ бо сохти компюте	1.1. Шиносӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и қисмҳои асосии компютери фардӣ .

	1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер.
2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура). 2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунӣ.
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.
4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо хадомоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо браузерҳо.
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра); - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирӯсӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар компютер; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенҷерон; - қабул, ирсол ва эътиноӣ (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо); - функсияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиётии компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунӣ ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ;

	<ul style="list-style-type: none"> - дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истехсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайвастшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи беҳатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - ҳадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабақаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифодаи он; - беҳатарӣ ва ҳифзи маълумот хангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабақаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - покизақор; - масъул; - эҳтиётқор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоихавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносӣ бо сохти компютер											
1.1. Шиносӣ бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√		√								
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмаҷаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунии	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											
3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									

3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			
3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо ҳадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											
5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ) – ин:	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер:	<p><i>қисмҳои асосии компютер:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - монитор; - блоки системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. <p><i>қисмҳои иловагии компютер:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгара//флеш-захирасоз (накопител); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура):	- тақсимои тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбой–рақамӣ, хизматӣ, функционалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.
Лавҳаи идоракунии:	- қисмати истифодашавандаи интерфейс Microsoft Windows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷӯрсозии система, ҷун иловакунии ва ҷӯрсозии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунии баҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, якчанд амалҳои дигари марбут ба

	идоракунии системаро имкон медиҳад.
Хадомотиҷустуҷӯии Интернет - инҳо:	- yandex; - google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузер - ин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Новобаста аз оне, ки намудҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмуни кори онҳо ин - кушодани сомонаҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишонигӣ вучуд дорад-майдоне, ки дар он номгӯи сомона барои кушодашавии он чоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	СВ 01 – 1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қатъиян риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва бехатарии барқиро дар ҳама қитъаҳои корӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳама қитъаҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва мизочон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат	1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат. 1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор. 1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона. 1.4. Пушидани либосҳои махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ.
2. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ	2.1. <i>Гузаштани дастурдиҳӣ</i> (муқаддимавӣ, ибтидоӣ, тақрорӣ, ғайринақшавӣ, мақсаднок) оид ба техникаи бехатарӣ. 2.2. Истифода намудани либосҳои махсус. 2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи асбобу таҷҳизоти корӣ. 2.4. Санҷидани ҳолати асбобҳои барқӣ ва таҷҳизотҳо пеш аз истифодабарӣ.
3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ	3.1. Истифода намудани воситаҳои эҳтиётӣ ва пешгирӣ. 3.2. Тайёр намудани халтачаи махсус ё куттӣ барои истифодаи асбобҳои дастӣ ҳангоми кор дар баландӣ. 3.3. Гузаронидани муоинаи чуббандиҳо/тахпулҳо ва мавҷудияти тавораҳои муҳофизатӣ, сипарҳо дар ҷойи тирезаҳо, дарҳо, чоҳи лифтҳо, сӯроҳиҳо дар фаршҳо ва шифтҳо/болопӯшҳо.
4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор	4.1. Гузаштани дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба бехатарӣ аз сӯхтор. 4.2. Истифода намудани <i>воситаҳои оташнишонӣ</i> тибқи дастурамал ва таъйинот. 4.3. Кучонидан (тахлия)-и одамон аз қитъаи сӯхтор.

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - кор кардан мувофиқи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи кор; - истифодаи либоси махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ; - шинос шудан бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба ҳифзи меҳнат; - пайдо намудани маълумот оид ба тартиботи дохилии ташкилот/корхона; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ тибқи талаботи муассиса/ташкилот; - истифодаи воситаҳои муҳофизатии барқӣ; - санҷидани ҳолати коршоямии воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода бурдани системаи эҳтиётӣ; - истифодаи воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - дастурамали техникаи бехатарӣ ҳангоми оғози кор, дар раванди кор ва анҷоми кор; - санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба ҳифзи меҳнат; - тартиботи дохилии ташкилот/корхона оид ба ҳифзи меҳнат; - намудҳои дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бехатарии барқии ташкилот; - қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ; - қоидаҳои истифода бурдани воситаҳои ҳимояи эҳтиётӣ; - қоидаҳои бехатарии сӯхтори ташкилот; - қоидаҳои тахлиияи одамон (кӯчонидан) ҳангоми вазъиятҳои фавқулода; - сабабҳои сар задани сӯхтор ва пешгирӣ аз онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - эҳтиёткор; - покизакор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоги тайёр	Ҳагтӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Қори лоихавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат											
1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат			√								

1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор			√								
1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона				√							
1.4. Пӯшидани либосҳои махсуси корӣ ва воситаҳои химоявӣ	√										
Элементи 2: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ											
2.1. Гузаштани дастурдиҳӣ (муқаддимаӣ, ибтидоӣ, такрорӣ, ғайринақшаӣ, мақсаднок) оид ба техникаи бехатарӣ	√		√								
2.2. Истифода намудани либосҳои махсус	√		√								
2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи асбобу таҷҳизоти корӣ	√		√								
2.4. Санҷидани ҳолати асбобҳои барқӣ ва таҷҳизотҳо пеш аз истифодабарӣ	√		√								
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ											
3.1. Истифода намудани воситаҳои эҳтиётӣ ва пешгирӣ	√			√							
3.2. Тайёр намудани халтачаи махсус ё кутӣ барои истифодаи асбобҳои дастӣ ҳангоми кор дар баландӣ	√			√							
3.3. Гузаронидани муоинаи чуббандиҳо/тахпулҳо ва мавҷудияти тавораҳои муҳофизатӣ, сипарҳо дар ҷойи тирезаҳо, дарҳо, ҷоҳи лифтҳо, сӯрохиҳо дар фаршҳо ва шифтҳо/болопӯшҳо	√							√			
Элементи 4: Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор											
4.1. Гузаштани дастурдиҳии муқаддимаӣ оид ба бехатарӣ аз сӯхтор	√			√							
4.2. Истифода намудани воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот	√			√							
4.3. Кӯчонидан (тахлия)-и одамон аз қитъаи сӯхтор	√							√			

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қоидаҳои техникаи бехатарӣ - ин:	- системаи чорабиниҳои муташаккилона, санадҳои меъёрӣ, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи таъсири омилҳои хатарноки истеҳсоли ба коргар.
Гузаштани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ:	- қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ сардор ва шахсони масъул оид ба бехатарӣ уҳдадоранд бо одам ва корманд дастурдиҳии техникаи бехатариро гузаронанд. Қоидаи мазкур - шартӣ ҳатмии муносибатҳои меҳнатӣ, батартибдаровардашудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Гузаштани он ҳатто ба роҳбари ширкат ҳатмист. Танҳо баъди шиносӣ бо дастур оид ба техникаи бехатарӣ кормандро метавон ба ҷойи кори худ иҷозат дод.
Қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор - ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилона, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи ҳолати хатари оташ, барҳамдиҳии он ва таъсиррасонии омилҳои хатарноки истеҳсоли ба коргарон.
Воситаҳои оташнишонӣ:	- воситаи махсуси дар ихтиёрдошта ва инчунин, асбобу сомонабзори (асбобу анҷом) истифодашаванда барои оташнишонӣ (гидрант, рӯдаҳои оташнишонӣ, оташнишонак, рег (қум), об, чангаки сӯхторнишонӣ, мисрон (лом), бел, сатил ва ғайра).

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	СВ 02-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои барои фаҳмиш ва истифодаи забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), ибораҳои одии дар ҷои корӣ маъмулан истифодашавандаи ҳислати заминавӣ ва пешгӯйшаванда аз мисоли салому алейк, хайру хуш, марбут ба хизматрасонии инфиродии мизочон/фармоишгаронро инъикос мекунад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - кормандони ҳама сатҳи соҳаи мазкур.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - донишдони ҳарфҳои алифбои русӣ/англисӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муошират кардан бо адабона бо мизочон/фармоишгарон	1.2. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.3. Истифода намудани ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон. 1.4. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат ҳангоми пайдо шудани монетаи забонӣ. 1.5. Истифода намудани захираҳои мувофиқ ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.
2. Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират . 2.2. Истифода намудани ҳама гуна усулҳои дидорӣ (визуалӣ) барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифоҳӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои комуникативӣ ва байнишахсиятӣ барои таъмини муоширати мусбатона, боадабона бо мизочон/фармоишгарон; - истифодаи калимаҳои калидӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳои барои муошират бо мизочон/фармоишгарон зарур ва мутобиқ ба ҷойи кори мушаххас
Донишҳои талабшаванда:	- одоби салом, муаррифӣ ва посух ба саволҳои мизочон/фармоишгарон, ҳамкорон; - маданияти муоширати касбӣ; - методика ва таҷрибаи муошират бо имову ишора, забони бадан; - ҷанбаҳои равонии одоби муошират; - масоили равандҳои идрок ва фаҳмиши шарикӣ муошират; - мафҳум, мушкилот ва хусусиятҳои муоширати байнифарҳангӣ; - мундариҷаи мафҳумҳои асосии равонӣ - таъхиси (психодиагностика) шарикӣ муошират.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- кӯшиши омӯхтани забони хоричӣ; Чунин бояд буд: - хушмуомила; - меҳрубон; - ташаббускор; - бофарҳанг.

Дастур оид ба ҷамъоварию далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Хатӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/суҳбат	Кори лоихавӣ	Ҷамъоварию хуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот/case study	Мувоҳида	Намоишдӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Муошират кардан боадабона бо мизочон/фармоишгарон											
1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур				√							
1.2. Истифода намудани <i>ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи</i> одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон				√							

1.3. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат ҳангоми пайдо шудани монеаи забонӣ				√							
1.4. Истифода намудани захираҳои мувофиқ ва мурочиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур				√							
Элементи 2: Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират				√							
2.2. Истифода намудани ҳама гуна усулҳои дидорӣ (визуалӣ) барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифоҳӣ				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои одии маъмулан истифодашаванда	<ul style="list-style-type: none"> - субҳ ба хайр; - корҳо чӣ тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ гуна хизмат расонам ва ғ.
Захираҳои мувофиқ	<ul style="list-style-type: none"> - дафтарчаи қайд, рӯзнома барои сабти калимаҳои маъмули истифода, барои зиёд кардани захираи калимаҳо; - луғати калимаҳо, ибораҳо; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касби алоҳида, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо; - аломатҳо бо тавзеҳот; - сайтҳо барои тарҷума.
Муошират	<ul style="list-style-type: none"> - гӯш додан ба маслиҳат ва эзоҳот; - пешниҳоди иттилооти ҷорӣ мисли: - расонидани кумак дар доираи уҳдадорихои худ; - фаҳмонидан ва пешниҳоди дастурҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои дидорӣ (визуалӣ)	<ul style="list-style-type: none"> - дар нақша нишон додан; - иттилооти заруриро дар хуччатҳо, хуччатҳои фармоиш ва нақшаҳо қайд кардан; - истифодаи калкулятор барои ҳисоби арзиши хароҷоти муайян ва ғ.; - истифодаи забони имову ишора, забони ҷисмонӣ; - нишон додани чизи мушаххас ва ғ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани ҷойи кор	СІ 7115-01-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур ташкил намудани раванди кор ва омода намудани асбобу таҷҳизоти дуредгарӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳамаи ҷойҳои корӣ пеш аз оғози корҳои дуредгарӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия; - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Ташкил намудани раванди кор	1.1. Муайян намудани бехатарии ҷойи кор. 1.2. Омода намудани мизи кории дуредгарӣ . 1.3. Шинос шудан бо нақшаи умумии корҳои дуредгарӣ. 1.4. Муайян намудани ҳаҷми корҳои дуредгарӣ. 1.5. Муайян намудани маводи истифодашаванда ва масрафшаванда. 1.6. Муайян намудани таҷҳизоти истифодашаванда.
2. Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ	2.1. Интиҳоб намудани асбобу таҷҳизот вобаста ба корҳои дуредгарӣ. 2.2. Омода кардани асбобҳои дастӣ. 2.3. Омода кардани таҷҳизоти барқии дуредгарӣ. 2.4. Санҷидани коршоямии асбобу таҷҳизоти корӣ.

Малақаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - нигоҳ доштани ҳолати ҷойи кор мувофиқи талаботи ҳифзи меҳнат, бехатарии аз сӯхтор, бехатарии истехсоли ва экологӣ; - ҷобачо кардани асбобҳои корӣ болои миз тибқи талабот; - кор кардан дар асоси нақшаи бино; - интиҳоб кардани минтақаи маҳсус дар ҷои корӣ барои нигоҳ доштани маҳсулоти тайёр; - интиҳоб намудани мизи корӣ барои истехсоли маҳсулоти ҳаҷман хурду калон; - кор кардан дар асоси дастурамали вазифавӣ; - ҷобачо кардани асбобҳои ёрирасон; - тоза нигоҳ доштани ҷойи корӣ; - ташкил намудани дорукӯттӣ дар ҷойи кор барои расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, бехатарии аз сӯхтор, бехатарии истехсоли ва экологӣ; - қоидаҳои ташкили ҷойи кори дуредгар; - маълумоти умумӣ дар бораи нақшаҳои дуредгарӣ; - аломатҳои шартии нақшаҳои сохтмонӣ; - муътадили равшанӣ ва шароити санитарӣ-гигиени кор; - талаботи умумӣ оид ба омода кардани ҷойи кор; - қоидаҳои умумии ҷобачо кардани асбобу таҷҳизоти корӣ; - талаботи ҳуҷҷатҳои техникӣ нисбати ҷойи кор;

	- дастурамали вазифавии дуредгар; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - эҳтиёткор; - бодикқат; - покизакор; - масъулиятнок; - хушмуомила.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти ғайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хучҷағҳо аз рӯи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ташкил намудани раванди кор											
1.1. Муайян намудани беҳатарии ҷойи кор	√			√							
1.2. Омода намудани <i>мизи кори дуредгарӣ</i>	√			√							
1.3. Шинос шудан бо нақшаи умумии корҳои дуредгарӣ	√			√							
1.4. Муайян намудани ҳаҷми корҳои дуредгарӣ	√			√							
1.5. Муайян намудани маводи истифодашаванда ва масрафшаванда	√			√							
1.6. Муайян намудани таҷҳизоти истифодашаванда	√			√							
Элементи 2: Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ											
2.1. Интиҳоб намудани асбобу таҷҳизот вобаста ба корҳои дуредгарӣ	√			√							
2.2. Омода кардани асбобҳои дастӣ	√			√							
2.3. Омода кардани таҷҳизоти барқии дуредгарӣ	√			√							

2.4. Санчидани коршоямии асбобу таҷҳизоти корӣ	√			√								
--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Мизи кори дуредгарӣ - ин:	- мизи дароз аз чӯб сохташудааст, ки дар болаш коркард кардани чузъҳои калон қулай аст. Дарозии аз ҳама мувофиқ барои чунин мизҳо шаш метрро ташкил медиҳад. Ҳар як маводи нимтайёри коркардшаванда ба воситаи фонаҳо дар чоки шакли секунҷадошташудаи болои миз мустаҳкам карда мешаванд, ки ин корро осон ва бехатар мекунад.
----------------------------------	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ	СІ 7115-02-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ ҷиҳати сохтани девори муваққатӣ, омода кардани мавзеи деворгирифташаванда ва сохтани намудҳои гуногуни деворҳои муваққатӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷои кор ҳангоми сохтани девори муваққатии мавзеи сохтмон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ	1.1. Таҳия намудани нақша (схема)-и девор. 1.2. Муайян намудани дарозии девори сохташаванда. 1.3. Муайян намудани навъи девор . 1.4. Омода кардани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи зарурӣ. 1.5. Омода кардани мавзеи деворгирифташаванда.
2. Гирифтани девори муваққатӣ	2.1. Сохтани деворҳои огоҳкунанда (сигнальными). 2.2. Сохтани деворҳои муҳофизатӣ. 2.3. Сохтани деворҳои амниятӣ.

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя кардани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо асбобҳо; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - тоза кардани мавзеи деворгирифташаванда; - ҷойгир кардани деворҳои муваққатӣ дар майдони сохтмонӣ; - ҳамвор кардани замин; - интиҳоб кардани асбобу масолеҳ барои иҷро кардани амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - кор кардан аз рӯи нақша/тарҳ; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ; - талаботи санитарияи истеҳсолӣ, беҳдошти меҳнат ва ҳифзи муҳити зист (экология); - намудҳои деворҳои муваққатии атрофи сохтмонҳо;

	<ul style="list-style-type: none"> - асбобҳо ва масолеҳи истифодашаванда барои деворҳои муваққатӣ; - тартиби омода кардани ҷойи кори дуредгар; - воситаҳои ҷимоявӣ ҳангоми иҷрои корҳо; - дастурамали расонидани ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - эҳтиёткор; - бодикқат; - покизақор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччаҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ											
1.1. Таҳия намудани нақша (схема)-и девор	√			√							
1.2. Муайян намудани дарозии девори сохташаванда	√			√							
1.3. Муайян намудани навъи девор	√			√							
1.4. Омода кардани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи зарурӣ	√			√							
1.5. Омода кардани мавзеи деворгирифташаванда	√			√							
Элементи 2: Гирифтани девори муваққатӣ											
2.1. Сохтани деворҳои огоҳкунанда (сигнальными)	√			√							
2.2. Сохтани деворҳои муҳофизатӣ	√			√							
2.3. Сохтани деворҳои амниятӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Навъи деворҳои муҳофизатӣ - ин намуд мешаванд:	<ul style="list-style-type: none"> - тури (сетка) пластикӣ; - матои турӣ (сетчатое полотно); - торҳои (лента) чилодор; - варакаи профилӣ; - чӯбӣ; - турҳои металлӣ; - шиферӣ; - плахтаҳои оҳану бетонӣ.
Деворҳои огоҳкунанда – инҳо:	- барои муҳофизати периметр истифода мешаванд, ки дар дохили он корҳои гуногуни сохтмонӣ ҷаъмирӣ гузаронида мешаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ	СИ 7115-03-2/01
<p>Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои таҷзияи (демонтаж) иншооти нолозим, сохтани иншоотҳои муваққатӣ, аз қабилӣ анборҳо, биноҳои нигоҳдории масолеҳу таҷҳизотҳо, биноҳои ёрирасони маъмурӣ, санитарӣ-маишӣ, манзилию ҷамъиятии дар давраи сохтмонҳо истифодашавандаро бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.</p>	
<p>Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷои кор ҳангоми таҷзияи (демонтаж) ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ.</p>	
<p>Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-02-2/01 Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ.</p>	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои таҷзия (демонтаж)	<p>1.1. Аз назар гузаронидани иншооти таҷзияшаванда.</p> <p>1.2. Тавора гирифтани ҷойи таҷзияшаванда.</p> <p>1.3. Кандани иншоот/бино.</p> <p>1.4. Ҷобачо намудани масолеҳи таҷзияшаванда вобаста ба намуд барои истифодаи минбаъда.</p> <p>1.5. Тоза кардани партовҳо.</p>
2. Сохтани иншоотҳои муваққатӣ	<p>2.1. Сохтани биноҳои истехсолӣ.</p> <p>2.2. Сохтани анборҳо.</p> <p>2.3. Сохтани биноҳои ёрирасон (маъмурӣ ва санитарӣ-маишӣ).</p> <p>2.4. Сохтани биноҳои манзилӣ ва ҷамъиятӣ.</p>

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - риоя кардани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо асбобҳо; - риоя намудани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ;
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - интихоб кардани асбобу масолех барои ичро кардани амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - таҷзия кардани биноҳои бо масолехҳои лулапечӣ ва порчагӣ рӯйбастшуда; - таҷзия кардани иншоотҳои одии ҷӯбин; - чудо кардани масолехҳои бомпушӣ мувофиқи талаботи технологӣ; - истифода бурдани масолехҳои ҷӯбу тахта мувофиқи хосияташон; - васл кардани масолехҳои лулапечию порчагии бомпӯшӣ ҳангоми бомпӯш кардани бино.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бо маводи антисептикӣ ва зиддисӯхторӣ пушонидани масолеҳи ҷӯбин бо ёрии мукалами рангмолӣ; - талаботи санитарияи истеҳсолӣ, беҳдошти меҳнат ва ҳифзи муҳити зист (экология); - талаботи ҳифзи меҳнат нисбат ба ҷойҳои баланди кор кардан; - роҳҳои ба қисмҳо чудо кардан ва тоза кардани созаҳои оддии ҷӯбӣ; - талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ; - роҳу усулҳои ба қисмҳо чудо кардани бомҳои биноҳои бо масолехҳои лулапеч ва порчагӣ бомпӯшшуда; - ҳуҷҷатҳои техникаи корҳои дуредгарӣ; - дастурҳои техникӣ ва оид ба расонидани ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - эҳтиёткор; - бодикқат; - покизакор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои ичро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти ғайёр	Ҳагтӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоихавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентагсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Ичро кардани корҳои таҷзия (демонтаж)											
1.1. Аз назар гузаронидани иншооти таҷзияшаванда	√			√							

1.2. Тавора гирифтани ҷойи таҷзияшаванда	√			√							
1.3. Кандани иншоот/бино	√			√							
1.4. Ҷобачо намудани масолеҳи таҷзияшаванда вобаста ба намуд барои истифодаи минбаъда	√			√							
1.5. Тоza кардани партовҳо	√			√							
Элементи 2: Сохтани иншоотҳои муваққатӣ											
2.1. Сохтани биноҳои истеҳсоли	√			√							
2.2. Сохтани анборҳо	√			√							
2.3. Сохтани биноҳои ёрирасон (маъмури ва санитарӣ-маишӣ)	√			√							
2.4. Сохтани биноҳои манзилӣ ва ҷамъиятӣ	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Таҷзия (демонтаж) – ин:	- таҷзияи (демонтажи) бинову иншоотҳо маҷмуи корҳои мебошанд, ки ба таври механикӣ ё дастӣ иҷро шуда натиҷааш пурра ё қисман кандани бино мебошад. Сабабҳои вайрон кардани бино гуногун шуда метавонанд, фарсудашавии бино, нуқсон ва ғ. Иҷро кардани корҳои таҷзияи биноҳоро ба мутахассисони касбӣ бовар кардан лозим, ба онҳое, ки дорои асбобу анҷом ва таҷҳизотҳои лозимиянд.
--------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Буридани ҷӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ	СИ 7115-04-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷро намудани корҳои арракуни бо тарзи кундаланг ва дарозӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар устохонаи дуредгарӣ ҳангоми буридани ҷӯбу тахтаҳо ва барои истифода омода кардани онҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-02-2/01 Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ; - СИ 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Иҷро кардани буриши кундалангии тахтаҳо	1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ. 1.2. Гузоштани масолеҳ ба мизи дуредгарӣ ва оғоз намудани арракуни. 1.3. Истифода бурдани қутии махсуси арракуни дар буриши кундаланг. 1.4. Истифода бурдани арраи механиконидашуда барои

	кундаланг буридани ғўлачўбҳо, сабикаҳо ва тахтаҳо.
2. Буридани тахта бо дарозӣ	2.1. Қойгир кардани тахта дар мизи дуредгарӣ. 2.2. Оғоз кардани аррақунӣ бо тақя ба буғуми ангушти калон. 2.3. Оғоз кардани аррақунӣ бо истифодаи сабика.

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми буридани чўб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ; - истифода бурдани арраҳои дастӣ ва барқӣ; - иҷро кардани буриши кушода ва маҳкам; - иҷро кардани буриш аз нуг; - иҷро кардани буриш бо қадӣ нахҳо; - иҷро кардани буриши кундаланг; - иҷро кардани буриши миёнагӣ (кундаланг- нугӣ, қадӣ –нугӣ, қадӣ-кундалангӣ).
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳо ва техникаи арақунӣ; - сохти арраҳо вобаста ба дандонаҳо ва лабҳои буранда; - асосҳои буриши чўбу тахтаҳо; - усулҳои буриш; - таносуби қувваи буриш; - хосияти чўбҳо; - дастурамали техникаи бехатарӣ ва ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиқкор - эҳтиёткор; - бодикқат; - покизақор; - масъулиятнок;

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хатгӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сўхбат	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хучҷағҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани буриши кундалангии тахтаҳо											
1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ	√			√							

1.2. Гузоштани масолеҳ ба мизи дуредгарӣ ва оғоз намудани арракунӣ	√			√							
1.3. Истифода бурдани кутии махсуси арракунӣ дар буриши кундаланг	√			√							
1.4. Истифода бурдани арраи механиконидашуда барои кундаланг буридани ғулачӯбҳо, сабикаҳо ва тахтаҳо	√			√							
Элементи 2: Буридани тахта бо дарозӣ											
2.1. Қойгир кардани тахта дар мизи дуредгарӣ	√			√							
2.2. Оғоз кардани арракунӣ бо такя ба буғуми ангушти калон	√			√							
2.3. Оғоз кардани арракунӣ бо истифодаи сабика	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Арраҳои буриши қадӣ ва кундалангӣ – ин:	- арраҳое, ки бо онҳо метавонанд чӯбҳоро кундалангӣ ва бо қадкунӣ арра кунанд. Онҳо шакли секунҷаи баробарпахлӯ бо кунҷи рост доранд, ки ба самти буриш раван карда шудаанд. Андозаҳои кунҷҳои дандонаҳои буранда бузургии миёнаи байни кунҷҳоро ташкил медиҳанд, ки ин барои дандонаҳои арраҳои буриши қадӣ ва кундалангӣ қабул шудааст.			
Хосиятҳои техникӣ арраҳои мудавварӣ барқӣ – чунин аст:	Нишондиҳандаҳо	ИЭ- 5104	ИЭ- 5106	ИЭ- 5107
	Қутри чархарра мм	200	160	200
	Умқи зиёдтарини арракунӣ мм	70	45	65
	Кунҷи моили чархарра мм	0...45	0...45	0...45
	Зудии чархзании чархарра давр/дақиқа	2400	2900	2900
	Суръати интиқол зимни буриш ба тамоми умқ м/дақиқа	1,2	-	-
	Муҳаррики барқӣ, тавоноии фойданок ,кВт... зудии чараён, Гц	06 50	0,37 50	0,75 50
	Андозаҳои ҳаҷми (дарозӣ х васеъгӣ х баландӣ) мм	365x280x300	252x352x226	360x360x240
	Вазн кг	10,5	5	6,5

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка)		СІ 7115-05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди кандани қолаби бетонро аз пойдевор, аз девор ва аз болопӯш (перекрытий) бо назардошти риояи қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - хангоми канда гирифтани қолаби бетон.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СІ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СІ 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - СІ 7115-04-2/01 Буридани ҷӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ.		
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Кандани қолаби бетон аз пойдевор (фундамент)	1.1. Аз назар гузаронидани ҳолати бетон. 1.2. Кушодани ҷавфскунандаҳо (стяжки) ва болтҳо, бурида гирифтани симҳои печдодашуда. 1.3. Кандани ҷузъҳои дар кунҷҳо гузошташуда. 1.4. Кандани сипар (щит). 1.5. Тоза кардан ва ҷобачо кардани сипарҳо (шитҳо).	
2. Кандани қолаби бетон аз девор	2.1. Гирифтани ҷузъҳо аз кунҷҳо. 2.2. Кандани поячаҳо ва скобаҳои маҳкамкунандаи сипар аз берун. 2.3. Кушодани ҷузъҳои ҷавфскунанда (стяжные). 2.4. Кандани сипар (щит).	
3. Кандани қолаби бетон аз болопӯш (перекрытий)	3.1. Ҷудо кардани тунуктахтаҳои (бортиков) қад - қади периметри шифти тахтасангӣ (плиты) ва ба андозаи муқарраршуда паст кардани пояҳо (стойка). 3.2. Ҷудо кардани болорҳои кундаланги воқеъ дар болои ҷойи васли варақаҳои тахтафарш. 3.3. Гирифтани панелҳои фанерӣ. 3.4. Кандани болорҳои кундаланг ва баъдан болорҳои бадарозӣ ҷойгиршуда.	

Малақаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои химоявӣ-эҳтиётӣ; - санҷидани мустаҳкамӣ ва хушкшавии бетон; - ҷудо кардани девораҳои қолиб; - фаровардани пояҳо; - ҷудо кардани болорҳо аз ҷойҳои пайванди сипар (щит); - кашида гирифтани ҷузъҳои фанерӣ; - канда гирифтани пояҳои кундаланг гузошташуда; - канда гирифтани ҷузъҳои кунҷии қолиб; - канда гирифтани симпечҳо, болту ҷавфскунандаҳо (стяжек); - ҷамъ карда гирифтани появу поячаҳои сипарҳоро (шитҳоро) мустаҳкам нигоҳдоранда; - канда гирифтани ҳалқаҳо ва скобаҳо;
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - пай дар пай кандани чузьҳо; - тоза кардани қолиб аз боқимондаҳои бетон ва чобачо кардани онҳо барои истифодаи дубора.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - хусусиятҳои таҷзияи қолаби бетон; - намудҳои қолаби бетон; - тартиби таҷзияи қолибҳои пушишҳо; - тартиби таҷзияи қолибҳои пойдевор; - тартиби таҷзияи қолибҳои девор; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) хангоми иҷрои корҳо; - омилҳои муайянкунандаи муҳлати кандани қолиб; - қоидаҳои кандани қолиб вобаста ба ҳарорати ҳаво; - нишондиҳандаи фоизи мустаҳкамшавии бетон; - тартиби кандани қолаби бетон вобаста ба ҳарорати ҳаво; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бодикқат; - покизақор; - пуртоқат.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/суҳбат	Кори лоихавӣ	Чамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Кандани қолаби бетон аз пойдевор (фундамент)											
1.1. Аз назар гузаронидани ҳолати бетон	√			√							
1.2. Кушодани ҷавфскунандаҳо (стяжки) ва болтҳо, бурида гирифтани симҳои печдодашуда	√			√							
1.3. Кандани чузьҳои дар кунҷҳо гузошташуда	√			√							
1.4. Кандани сипар (сит)		√	√								
1.5. Тоza кардан ва чобачо кардани сипарҳо (шитҳо)	√			√							

Элементи 2: Кандани қолаби бетон аз девор											
2.1. Гирифтани чузъҳо аз кунҷҳо	√			√							
2.2. Кандани поячаҳо ва скобаҳои маҳкамкунандаи сипар аз берун	√			√							
2.3. Кушодани чузъҳои ҷавфскунанда (стяжные)		√	√								
2.4. Кандани сипар (щит)	√			√							
Элементи 3: Кандани қолаби бетон аз болопӯш (перекрытий)											
3.1. Чудо кардани тунуктаҳо (бортиков) қад - қадҳои периметри шифти тахтасангӣ (плиты) ва ба андозаи муқарраршуда паст кардани пояҳо (стойка)	√			√							
3.2. Чудо кардани болорҳои кундаланги воқеъ дар болои ҷойи васли варақҳои тахтафарш	√			√							
3.3. Гирифтани панелҳои фанерӣ		√					√				
3.4. Кандани болорҳои кундаланг ва баъдан болорҳои бадарозӣ ҷойгиршуда	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қолаби бетонрехташударо вобаста ба ҳарорати ҳаво - дар муҳлати зерин қандан мумкин аст:	Ҳарорати ҳаво	Муҳлати қандани қолиб
	30–35 °C	5 рӯз
	20–25 °C	7–10 рӯз
	10 °C	15 рӯз
	0 °C	1 моҳ
	Пастар аз 0 °C	2 моҳ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб намудани воситаҳои зарурӣ дар ҳуҷраҳои истиқоматӣ	СИ 7115-06-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои дуредгариро вобаста ба насби ҳавоқаш, либосовезакҳо, чортоқ (антресол) ва пардаовезакҳо бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - хангоми иҷрои корҳои насбкунии воситаҳои зарурӣ дар ҳуҷраҳои истиқоматӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор;	

- СИ 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - СИ 7115-04-2/01 Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Насб намудани ҳавотозакунак дар ошхона	1.1. Муайян намудани намуди ҳавотозакунаки насбшаванда. 1.2. Кашидани нақша барои насби ҳавотозакунак дар ошона. 1.3. Омода кардани асбобҳои корӣ барои насби ҳавокаш. 1.4. Насб намудани ҳавокаш.
2. Насб намудани либосовезакҳо	2.1. Ба нақша гирифтани кор. 2.2. Интиҳоб намудани асбобу маводи лозимӣ барои насби либосовезакҳо. 2.3. Насб намудани либосовезакҳо.
3. Насб намудани чортоқ (антресол)	3.1. Иҷро кардани корҳои нишонгузорӣ ва мустаҳкамкунии асос. 3.2. Сохтани қисмати дохилии чортоқ (антресол) ва чаҳорчӯбаи дари он. 3.3. Насб кардани чаҳорчӯбаи дари чортоқ. 3.4. Насб кардани дарҳои чортоқ (антресол).
4. Насб кардани пардаовезакҳо	4.1. Интиҳоб намудани ҷой барои насби пардаовезакҳо. 4.2. Мустаҳкам намудани пояҳои пардаовезакҳо. 4.3. Насб кардани пардаовезакҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - риоя кардани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо асбобҳо; - риоя кардани меъёрҳои иҷрои корҳо; - риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат; - интиҳоб кардани асбобу масолаҳо барои иҷрои амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - санчидани корҳои иҷрогардида мувофиқи тарҳ/нақша; - интиҳоб кардани ҷои шинондани ҳавотозакунак; - насб кардани ҳавокаш; - иҷро намудани амалиётҳои пайдарҳамӣ ҳангоми насби либосовезакҳо; - иҷро намудани амалиётҳои пайдарҳамӣ ҳангоми насби пардаовезакҳо; - муайян кардани намудҳо, нуқсонҳо, хосиятҳои физикӣ ва механикӣ чӯб; - интиҳоб намудани ҷои сохтани чортоқҳо; - иҷро намудани амалиётҳои пайдарҳамӣ ҳангоми сохтани чортоқҳо; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои насб кардани ҳавокаш ва меъёрҳои санитарӣ; - намудҳои ҳавокаш; - технологияи насби ҳавокашак; - намудҳои пардаовезакҳо; - тартиби насби пардаовезакҳо; - қоидаи насби либосовезак дар даҳлез; - намудҳо ва тарзи мустаҳкам кардани тиргакҳо (крепеж); - афзалияти чортоқҳо (антрисол);

	<ul style="list-style-type: none"> - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми иҷрои корҳо; - дастурамали вазифавии дуредгар; - навъҳои асосӣ, нуқсонҳо, хосиятҳои физикӣ ва механикӣ ҷӯбҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бодикқат; - покизақор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоихавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Насб намудани ҳавотозақунақ дар ошҳона											
1.1. Муайян намудани намуди ҳавотозақунақи насбшаванда	√			√							
1.2. Кашидани нақша барои насби ҳавотозақунақ дар ошёна	√			√							
1.3. Омода кардани асбобҳои корӣ барои насби ҳавоқаш	√			√							
1.4. Насб намудани ҳавоқаш		√	√								
Элементи 2: Насб намудани либосовезақҳо											
2.1. Ба нақша гирифтани кор	√			√							
2.2. Интиҳоб намудани асбобу маводи лозимӣ барои насби либосовезақҳо	√			√							
2.3. Насб намудани либосовезақҳо		√	√								
Элементи 3: Насб намудани чортоқ (антресол)											
3.1. Иҷро кардани корҳои нишонгузорӣ ва мустақамқунии асос	√			√							

3.2. Сохтани қисмати дохилии чортоқ (антресол) ва чаҳорчӯбаи дари он	√			√							
3.3. Насб кардани чаҳорчӯбаи дари чортоқ		√					√				
3.4. Насб кардани дарҳои чортоқ (антресол)	√			√							
Элементи 4: Насб кардани пардаовезакҳо											
4.1. Интиҳоб намудани ҷой барои насби пардаовезакҳо	√			√							
4.2. Мустаҳкам намудани пояҳои пардаовезакҳо	√			√							
4.3. Насб кардани пардаовезакҳо		√					√				

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Чортоқ (антресол) - ин:	- чортоқ (тоқ, антресол) раф бо дарҳои кушодаву маҳкамшуда дар зери шифт ё болои дарҳо барои нигоҳ доштани ашё муқаррар шудааст. Дар шароити имрӯза чортоқҳо (антресол) дар ҳучраҳои дорои шифтҳои (потолок) баланд, метавонанд як ҳучраи иловагӣ шаванд: хонаи хоб, ҳучраи корӣ (офис), китобхона. Чортоқҳо (антресол) дар ҳучраҳои хурд нақши махсус мебозанд, ки аз баландӣ дар шароити набудани ҷой истифода карда мешаванд.
-----------------------------------	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб намудани зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)	СИ 7115-07-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои дуредгариро вобаста ба насби зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми насбкунии зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус).	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - СИ 7115-04-2/01 Буридани ҷӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ	1.1. Интиҳоб намудани навъи зеҳтахта (плинтус). 1.2. Омода намудани асбобҳои корӣ ва мавод вобаста ба навъи зеҳтахтагирӣ.
2. Насб намудани зеҳтахта (плинтус)	2.1. Насб намудани зеҳтахта бо сахтафзорҳо (метиз). 2.2. Насб намудани зеҳтахта бо ширеш (клеевой монтаж). 2.3. Насб намудани зеҳтахта бо усули чудошаванда, бардошташаванда (съёмный монтаж).

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - интихоб кардани зеҳтахта (плинтус); - истифода намудани сахтафзорҳо (метизы); - муайян намудани миқдори зарурии маҳсулот; - васл намудани зеҳтахтаҳо бо меҳи моеъ (жидкий гвозд); - иҷро кардани усули чудошаванда, бардошташаванда (съёмный монтаж).
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми васл кардани зеҳтахтаҳо; - усулҳои васл кардани зеҳтахтаҳо; - намудҳои зеҳтахтаҳо; - навъҳои зеҳтахтаҳо; - хусусиятҳои васлкунии навъҳои гуногуни зеҳтахтаҳо; - тартиби истифодаи зеҳтахтаҳои дуюполимерӣ - тартиби пайдарҳамии васли зеҳтахтаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бодикқат; - эҷодкор; - покизакор; - ташаббускор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳолихӣ маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоихавӣ	Чамъоварии хуччагҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳолихӣ	Баҳолихӣ тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ											
1.1. Интихоб намудани навъи зеҳтахта (плинтус)	√			√							
1.2. Омода намудани асбобҳои корӣ ва мавод вобаста ба навъи зеҳтахтагирӣ	√			√							
Элементи 2: Насб намудани зеҳтахта (плинтус)											
2.1. Насб намудани зеҳтахта бо сахтафзорҳо (метиз)	√			√							

2.2. Насб намудани зеҳтахта бо ширеш (клеевой монтаж)	√			√								
2.3. Насб намудани зеҳтахта бо усули чудошаванда, бардошташаванда (съёмный монтаж)		√	√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Зеҳтахтаҳои дюполимерӣ - ин:	- профилест бо иҷро кардани вазифаҳои яхела мисли дигар зеҳтахтаҳо, аммо аз маводи инноватсионӣ дар асоси пенополиуретан ва пенополистирол сохта шудааст.
-------------------------------------	---

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори дуредгарӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Дуредгар вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳои, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гаридаст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;

- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатарии иҷроии корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истеҳсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;

- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон аз ҷараёни барқ ва дигар ҳодисаҳои нохуш;

- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори кандакорӣ метавонанд омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолех;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;

- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯғҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва тачҳизот;
- зарбаи чараёни барқ;
- афтодан аз баландӣ ва ғайра.

Дуредгар мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва шартномаи коллективӣ бояд ройгон бо либосу пойафзоли махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор устои дуредгар барои ҳимоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истехсолӣ, бояд либоси махсус пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Пеш аз оғози кор ба устои дуредгар лозим меояд, ки асбобҳои кориро, ки минбаъд дар кор истифода мебарад, аз назар гузаронад ва ба коршоямии онҳо бовар ҳосил кунад.

Устои дуредгар, агар мӯтақид бошад, ки беҳатарӣ дар ҷойи кор барои иҷрои супоришҳои додашуда таъмин карда нашудааст набояд ба кор шурӯъ кунад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Устои дуредгар ҳангоми кор дар назар дошта бошад, ки ҷӯбпораҳо ҳосияти зудсӯзӣ дошта хавфи сӯхторо ба миён меоранд. Аз сӯхтор муҳофизат бояд кард.

Ҳангоми истифодаи асбобҳои кории дуредгарӣ дар назар бояд дошт, ки онҳо теғдоранд, бо барқ кор мекунад ва зудҳаракатанд. Муҳимтарин талабот ҳангоми истифодаи онҳо дар ҳолати коршоямӣ қарор доштани онҳост.

Истифодаи асбобҳо аз рӯи дастури истифодабарии онҳо махсусан бахши беҳатарӣ бояд сурат гирад.

Техникаи беҳатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи беҳатарӣ ба чанд намуд ҷудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи беҳатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ махсус меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини беҳатарӣ дар истехсолотро мутахассиси дорони таҳассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳии муқаддимавиро оид ба техникаи беҳатарӣ муҳандиси техникаи беҳатарӣ ё мутахассиси дипломдор, оне ки иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон ваколатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳии муқаддимавӣ метавонанд, мутахассисони масъули беҳатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагоне, ки таҷрибаомӯзии истехсолӣ мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиномада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои Ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вучуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳии мазкур масъалаҳои расонидани ёриҳои аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникийи омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳии аввалия аз он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи муҳлатнок;
- кормандони сафари хизматиномада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истехсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳии такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санаи гузарониш дар журнали дастурдиҳии техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро такрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавучудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳии ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузории ватанӣ;
- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истехсолот;
- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;
- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;
- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;
- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои вазифаҳои дорони омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;
- бо қарори шахсии кордиҳанда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба;

- ҳангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;
- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқулодда.

Мундариҷа ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Дуредгар - дастурдихиро ҳар бор пеш аз иҷрои вазифаи додашуда мегузаронад.

Дастурдихӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба таҳассус, гузаронидани дастурдихии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдихии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдихӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдихӣ, аз омӯзиш ва санчиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки меҳоҳанд касби «Дуредгар»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳои мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Дуредгар» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- доштани донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС;
- методикаи таълими салоҳиятҳои донанд;
- на кам аз 3 соли таҷрибаи кории дуредгариро дошта бошанд;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошанд;
- сатҳи таҳассуси омӯзгорон аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузаранд.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯии асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Асбобҳои асосӣ		Чафсранда	1 адад	Фанер, ДВП, ДСП	∞
Табар	5 адад	Арраи даврашакл (серкулярка)	1 адад	Лавҳаҳои (щиты) чӯбин	∞
Болға	5 адад	Дастгоҳи пармакунӣ	1 адад	Ҳалқаҳои (скобаҳои) сохтмонӣ ва мехҳои печдор (болт, шруб)	∞
Мачмуи арраҳо	5 адад	Шрупавер	1 адад	Маводи ороишии чӯб	∞
Газанбур	5 адад	Дастгоҳи рейсмус	1 адад	Ширешҳо	∞
Мехкашак	5 адад	Дастгоҳи рандакорӣ (фрезер)	1 адад	Маводи рӯйпушкунӣ локу рангӣ ва ҳалқунанда (растворители)	∞
Мачмуи исканаҳо	5 адад	Дастгоҳи харротии чӯб	1 адад	Фурнитураи сохтмонӣ ва мебелӣ	∞
Чадвали секунча (угольник)	5 адад	Дастгоҳи тезкунӣ	1 адад	Маводҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляционӣ)	∞
Искана	5 адад	Дастгоҳи суфтакунӣ	1 адад	Маводи рӯйбасти фарш	∞
Мачмуи рандаҳо	5 адад	Дастгоҳи хамакораи коркар-ди чӯб (комбинированный)	1 адад	Сафолакҳои бомпӯшӣ	∞
Мачмуи (набор) асбобҳои ченкунию санчишӣ)	5 адад	Пармаи барқӣ	1 адад	Маводҳо барои рӯйбасти шифт	∞
Мачмуи кордҳо	5 адад	Болгарка	1 адад	Антисептика барои чӯб	∞
Мачмуи пармаҳо	5 адад	Дастгоҳи рандакунии барқӣ	1 адад	Либосҳои махсус ва воситаҳои инфиродии химоявӣ (СИЗ)	25 адад
Рейсмас (асбоб барои кашидани хатҳои мувозӣ)	5 адад			Чубу тахта	∞
Мачмуи шиканчаҳо	5 адад			Ҷузъҳои сохтмонӣ аз чӯб (зеҳтахта, тахта барои густурдани фарш, паркет ва ғ)	∞
Шишабур	5 адад				

Мавод		Тачҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Чуб		Проектор	1 адад	Қоғази А4	1 баст
Тахта		Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Ширеш		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
Ранг		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
Лок (лак)		Экран	1 адад	Қалам	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модуль	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **СІ 7115**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **10**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **3**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 3-уми Таснифоти
миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)	
ТС 04-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
ТС 05-3/01	Такмил додани таҳассуси касбӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
СИ 7115-08-3/01	Таҳия намудани нақшаҳои кори дуредгарӣ
СИ 7115-09-3/01	Насб кардани қолаби бетон (опалубка)
СИ 7115-10-3/01	Гузaronидани корҳои пушиши сақфи хона
СИ 7115-11-3/01	Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки)
СИ 7115-12-3/01	Густурдани фаршҳо ва шифтҳо
СИ 7115-13-3/01	Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)
СИ 7115-14-3/01	Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо
СИ 7115-15-3/01	Васл намудани кунгураи тораки бом

**Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 3-юми Таснифоти
миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Малакаҳои бокортаъминкунии	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳои байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - муошират бо ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон барои мушаххас муайян кардани талаботи онҳо; - пешниҳоди иттилооти мушаххас ва аниқ ба мизочон/фармоишгарон барои бадаст овардани ҳамдигарфаҳмӣ; - мубодилаи иттилоот бо ҳамкорон; - тафсир (интерпретатсия)-и шарҳи иттилооти шифоҳӣ ва хаттӣ оид ба талаботи мизоч барои таъмини кори самаранок.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кори самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - кор бо менечерони корхона ва таъминкунандагон; - фаҳмиши мақсадҳо барои бадастории сифати хизматрасонӣ; - фаҳмиши нақши шахсӣ дар даста барои қонеъ гардонидани талаботи ҳамкорон ва мизочон; - кор кардан ба сифати аъзои даста барои бадастории мақсадҳои гузошта.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - пешбинӣ ва мушаххас кардани мушкилот, ки метавонанд дар раванди фаъолият бавучуд оянд; - ҳал кардани мушкилот бо роҳи тасҳеҳи қобили қабул мутобиқ ба талабот ва дархости мизочон; - масъулият аз ҳалли мустақилонаи мушкилот ё муроҷиат ба менечерон ва роҳбарони корхона бо ин мақсад; - муайянкунии қаблии мушкилоти баҳрабардории пояи моддӣ-техникӣ.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки	- зоҳир намудани ташаббускори зарурӣ дар хизматрасонии

барои бадастовари натиҷаҳои инноватсионӣ (навоарона) мусоидат менамояд	ҳамкорон ва мизочон барои таъмин намудани кори самаранок; - мутобиқшавӣ ба вазъият ва мушкилоти бавучудомада бо роҳи ташаббускорӣ ва амалӣ кардани қарорҳои эҷодӣ; - беҳтар кардани сифати маҳсулот ва хизматрасонӣ барои корхона ва мизочони он.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуҳлатро таъмин менамояд.	- ҷамъи иттилоот оид ба мизочон, маҳсулот ва таъминкунандагон бо таҳлили минбаъда барои таъмини кори самаранок; - ҷамъ, ҷудо, таҳлил ва ҷамъбаст кардани иттилооти махсуси мувофиқ барои қонунгардонидани дархост/талаботи дастаи муайяни мизочон; - иштирок барои мунтазам беҳтар кардан ва ташаккул додани фаъолият бо дарназардошти муваффақият ва норасоии маҳсулот/хизматрасониҳои пешниҳодшуда.
Худидоракуниё, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- дарк кардани уҳдадорӣҳои худ ва нақши шахсӣ; - ташкили самараноки вақти кории худ; - муқаррар ва ҷобачокунӣ афзалиятҳо дар фаъолияти худ; - таҳлили натиҷаҳои кори худ оид ба хизматрасонӣ нисбат ба талаботи мизочон/фармоишгарон ва ҳамкорон; - робитаи мутақобила бо роҳбарият.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- дарккунии дониш ва малакаҳои шахсӣ, паҳлӯҳои қавӣ ва заифи худ ҳамчун мутахассис; - масъулият барои рушди шахсии касбӣ; - ҷустуҷӯи иттилоот ва имкониятҳои таълим бо истифодаи як қатор воситаҳо барои мунтазам ва фаъолона нав кардани донишҳои умумӣ ва махсус оид ба хизматрасонӣ.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- дарки имконияти технологияҳои муосир барои омодагӣ ва пешниҳоди хизматрасонии сифатноки мизочон; - маҳорати интиҳоб ва истифодаи технологияҳои самаранок мувофиқи мақсад ва вазифаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ	ТС 06–3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳал ва батанзимории муноқишаҳоро, ки метавонад дар ҳолатҳои рӯзмарраи корӣ руҳ диҳад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойи кор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03–1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайян намудани ҳолатҳои муноқишавӣ	1.1. Муайян намудани эҳтимоли ҳолатҳои руҳдиҳии муноқиша ва андешидани чораҳои пешгирии он. 1.2. Муайян намудани ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба беҳатарии шахсии мизочон, ҳамкорон ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад.

2. Ҳал намудани ҳолатҳои муноқишавӣ	<p>2.1. Ба уҳда гирифтани масъулияти ҳалли муноқиша дар доираи ваколатҳои хеш.</p> <p>2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати муноқишавӣ ва андешидани чораҳо чиҳати бартараф кардани онҳо.</p> <p>2.3. Истифода намудани малақаҳои самараноки иртибот барои батанзимории муноқиша.</p> <p>2.4. Пешниҳод намудани вариантҳои эҳтимолии ҳалли муноқиша.</p> <p>2.5. Истифода намудани усулҳои маъқули батанзимории муноқишаҳо барои идоракунии ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст.</p>
3. Арзёбӣ намудани ҳолатҳои муноқишавӣ	<p>3.1. Тартиб даровардани ҳуҷҷат оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор.</p> <p>3.2. Муайян намудани сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи қорӣ.</p>

Малақаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - муайян намудани тафсилот ва сабабҳои муноқиша бо роҳи мушоҳида, пурсуҷӯ ва фаъолона гӯш додан; - пайдо намудани ҳалли мушкилиҳои ошқоршуда; - ҳал намудани масъалаҳои, ки сабаби муноқиша мегарданд; - додани тавсияҳо чиҳати бартараф кардани муноқишаҳо; - истифода намудани малақаҳои муносиби муошират; - амал кардан тибқи тартиби баррасии шикоятҳо; - шинос шудан бо ҳуҷҷатҳо ва дастурҳо оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - назарияи муноқиша: намуд ва нишонаҳои муноқиша, сабабҳои руҳдихии онҳо ва ғ.; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳои, ки одамон дар муноқиша мебозанд; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳои, ки одамон дар муноқиша мебозанд; - сохти ташкилӣ, маданият ва принципҳои рафтор дар ҷойи қорӣ; - усулҳои маъқули батанзимории муноқишаҳо; - талаботи меъёрӣ, истеҳсоли ва қонунгузории мувофиқ, марбут ба ҳалли баҳсу мунозира; - қоидаҳо ва тартиби батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор; - қоидаҳои одоби муоширати касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба қор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - покизақор; - бовичдон; - адолатхоҳ; - мутмаин.

Дастур оид ба чамбоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лойҳавӣ	Чамбоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамбовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани ҳолатҳои муноқишавӣ											
Муайян намудани эҳтимоли ҳолатҳои руҳдихӣ муноқиша ва андешидани чораҳои пешгирии он									✓		
Муайян намудани ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизочон, ҳамкорон ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад									✓		
Элементи 2: Ҳал намудани ҳолатҳои муноқишавӣ											
2.1. Ба уҳда гирифтани масъулияти ҳалли муноқиша дар доираи ваколатҳои хеш									✓		
2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати муноқишавӣ ва андешидани чораҳои чихати бартараф кардани онҳо									✓		
2.3. Истифода намудани малақаҳои самараноки иртибот барои батанзимории муноқиша.									✓		
2.4. Пешниҳод намудани вариантҳои эҳтимолии ҳалли муноқиша									✓		
2.5. Истифода намудани усулҳои маъкули батанзимории муноқишаҳо барои идоракунии ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст									✓		

Элементи 3: Арзёбӣ намудани ҳолатҳои муноқишавӣ										
3.1. Тартиб даровардани хуччат оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор									√	
3.2. Муайян намудани сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи корӣ									√	

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ба “ <i>ҳолатҳои руҳдихӣ муноқиша</i> ” марбут аст:	<ul style="list-style-type: none"> - шикоятҳои мизочон/фармоишгарон; - беэҳтиромӣ нисбат ба ҳамкорон/ мизочон; - мушкилот ё сифати пасти маҳсулот; - андармонӣ ё иштибоҳ дар таъмини мол; - нофаҳмӣ ё монеаҳои иртиботӣ.
<i>Ҳолатҳое, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоч ва ҳамкорон таҳдид намояд:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - шарикони таҳти таъсири маводи наъшаовар ва машрубот; - ашхоси изҳоркунандаи зуроварӣ ё таҳдиди хатар; - ашхоси мусаллаҳ ё беяроқ; - ҳолате, ки одам дигар шахсро меранҷонад; - шариконе, ки риояи оромиро инкор мекунад.
Ба малакаҳои самараноки иртибот марбут аст:	<ul style="list-style-type: none"> - бодикқат гӯшдихӣ; - методикаи пурсупоси боназоқат; - савол додан, аниқ кардани нофаҳмиҳо барои қабули иттилоот ва дарки фаҳмиши мувофиқ; - дигар хел баён ё такрор кардани саволҳо, хоҳиш ва аризаҳо барои мутмаин шудан, дуруст фаҳмидан; - боваринокӣ; - иртиботи ғайришифоҳӣ; - қобилияти возеҳ гуфтан барои фаҳмида шудан.
Ба усули батанзимории муноқишаҳо марбут аст:	<ul style="list-style-type: none"> - ҳалли мушкилот; - бурдани музокирот; - истифодаи малакаҳои муносиби муошират.
Сабабҳои эҳтимолии бавуҷудоии муноқишаҳо:	<ul style="list-style-type: none"> - муоширати дурушт; - набудани иттилоот; - нофаҳмиҳои фарҳангӣ; - набудани ҳамдардӣ; - шикоятҳо; - мушкилот ва вазнинӣ дар ҷойи корӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Такмил додани таҳассуси касбӣ	ТС 07–3/01
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур натиҷаи малакаҳо, дониш ва муносибатҳои заруриро ҷиҳати рушди тафаккури таҳлилий ва эҷодӣ, такмили таҳассуси касбӣ тавсиф менамояд.	

<p>Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - зарурияти такмили ихтисоси касбӣ барои азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ ва таҷҳизоти муосир.</p>	
<p>Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ.</p>	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Инкишоф додани малакаҳои ҷӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва пайдо кардани ғояҳои нав	<p>1.1. Инкишоф додани малакаҳои савол додан аз ҳар нуқтаи назар.</p> <p>1.2. Муайян намудани саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо.</p> <p>1.3. Савол додан ва зери шубҳа гузоштани посухҳои якқолаба.</p> <p>1.4. Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд.</p> <p>1.5. Маҳорати бовар ва маъқул қунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар.</p>
2. Дарёфт намудани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташуда ва эҷоди ғояҳои нав	<p>2.1. Мушоҳида, таҳлил, пурсучӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд.</p> <p>2.2. Истифода намудани манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд чудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот.</p> <p>2.3. Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ.</p> <p>2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда.</p> <p>2.5. Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектика на фикру андеша намудан.</p> <p>2.6. Ҳал намудани масъалаҳои гузошта бо усули эвристикӣ.</p> <p>2.7. Дарёфт намудани ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудихо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо.</p>
3. Инкишоф додани малакаҳои тафаккури эҷодӣ	<p>3.1. Омӯхтан ва истифодаи усулҳои тафаккури эҷодӣ барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо.</p> <p>3.2. Муайян намудани масдудқунанда (блокатор)-ҳои тафаккури эҷодӣ.</p> <p>3.3. Пайдо кардани имкони қорбарӣ ва озмоишдиҳӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти қорӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос.</p> <p>3.4. Муошират қордан бо дигарон, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба ҷиғуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ.</p>
4. Инкишоф додани таҳассуси касбӣ	<p>4.1. Омӯхтани технологияҳои нав.</p> <p>4.2. Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ.</p> <p>4.3. Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ.</p>

Малакаҳои талабшаванда:	<p>- инкишоф додани малакаҳои муошират, дар рафти муошират ошқор қордани фикру ғояҳои нав;</p> <p>- муайянсозии саволи асосӣ ва моҳияти мушкилот;</p>
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - маҳорати саволгузорӣ аз нуқтаҳои мухталиф; - истифода бурдани намудҳои мухталифи тафаккури эҷодӣ; - омӯхтан ва таҳлили доираи васеи иттилоот; - таҳлили моҳияти мавзӯ; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - омӯзиш ва худбаамалбарории ошкорсозӣ ва бартараф кардани норасоӣҳо дар вазъияти муҳити ношинос; - мунтазам такмил додани сифати салоҳиятнокии худ дар муносибати бозоргонӣ; - истифода бурдани ҳам тафаккури эҷодӣ ва ҳам таҳлилий; - мунтазам ба пешрафти тамоюлот дар соҳа ва касб таваҷҷуҳ кардан; - мутобиқ будан ба муҳити ивазшаванда; - такмил додани сифати донишҳои худ; - беҳтар кардани на танҳо фаъолияти касбӣ, аз ҷумла муносибати шахсӣ; - самаранок кор кардан; - муайян намудани технологияи нав дар самти фаъолият; - кор кардан дар даста ва бо ҳамкорон.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - усулҳои тафаккури эҷодӣ ва истифодабарии онҳо; - муайянсозии масдудкунандаҳои (блокатор) тафаккури эҷодӣ; - таъсири тафаккури эҷодӣ ва таҳлилий ба одамон, ташкилот, ҷамъият; - усулҳои таровиш (филтрация) барои коркарди иттилооти гуногун; - тарзҳои васеъкунӣ ва рушди малакаҳои инфиродии тафаккури эҷодӣ; - тарзҳои васеъкунӣ ва пурра намудани дониш ва маҳорати хеш; - усулҳои амаликунии ғояҳои нав; - роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташудаи роҳбарияти корхона/ташкилот; - муносибатҳои инноватсионӣ ба омӯзиш ва тарзи тафаккур; - технологияи инноватсионӣ дар истеҳсолот; - тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаёти дар ҷойҳои шинос ва ношинос; - технологияи инноватсионӣ ва истифодаи он дар истеҳсолот; - роҳҳои такмил додани таҳассуси касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мушоҳидакор; - суботкор; - бодикқат; - боирода; - фаъол; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - аз мушкilot нахаросидан.

Дастур оид ба чамбоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамбоварии ҳуҷҷаҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои чамбовардаи таълимгиранда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Инкишоф додани малақаҳои ҷи гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва пайдо кардани ғояҳои нав											
1.1. Инкишоф додани малақаҳои савол додан аз ҳар нуқтаи назар											✓
1.2. Муайян намудани саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо											✓
1.3. Савол додан ва зерӣ шубҳа гузоштани посухҳои яққолаба											✓
1.4. Пайдо кардани алоқамандии ашъ ва падидаҳои, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд											✓
1.5. Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар											✓
Элементи 2: Дарёфт намудани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташуда ва эҷоди ғояҳои нав											
2.1. Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳои ҷой гирифтаанд											✓
2.2. Истифода намудани манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот											✓

2.3. Бошууруна ба шакли нав табдил додани итгилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ											√
2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда											√
2.5. Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектика на фикру андеша намудан											√
2.6. Ҳал намудани масъалаҳои гузошта бо усули эвристикӣ											√
2.7. Дарёфт намудани ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудихо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо											√
Элементи 3: Инкишоф додани малакаҳои тафаккури эҷодӣ											
3.1. Омӯхтан ва истифодаи усулҳои тафаккури эҷодӣ барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо											√
3.2. Муайян намудани масдудкунанда (блокатор)-ҳои тафаккури эҷодӣ											√
3.3. Пайдо кардани имкони қорбарӣ ва озмоишдихӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти қорӣ ва ҳаёти дар ҷойҳои шинос ва ношинос											√

3.4. Муошират кардан бо дигарон, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба чигуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ											√
Элементи 4: Инкишоф додани тахассуси касбӣ											
4.1. Омӯхтани технологияҳои нав											√
4.2. Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ											√
4.3. Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Саволҳо метавонанд бошанд:	<ul style="list-style-type: none"> - Оё кадом худудҳое вучуд доранд, ки онро бояд ба назар гирифт? - Оё ғояи нав вучуд дорад, ки метавонад ба ин ҳолат орад? - Чӣ тавр ман метавонистам ин масъаларо ҳал кунам? - Оё дигар тарзи иҷрои он вучуд дорад? - Дигарон дар ин ҳолат чӣ тарз кӯшиш мекунанд? - Барои ман чӣ лозим аст, то ки онро беҳтар анҷом диҳам? - Ба ман кадом иттилооти иловагӣ зарур аст? - Ба ман чӣ намерасад? Боз чӣ тақозо карда мешавад? - Бо кӣ онро баррасӣ кунам? - Барои чӣ чунин руҳ дода истодааст?
Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектика намунаҳои фикру андеша намудан –ифода мекунад:	<ul style="list-style-type: none"> - тафаккури индуктивӣ- вақте ки дар асоси як ё якчанд далелҳои хусусӣ ва мушоҳида ҷамъбаст мекунем, қоидаҳои умумӣ мебарорем; - тафаккури дедуктивӣ –усули тафаккур, ки натиҷаи он ҳулосаи мантиқӣ буда, дар он ҳулосаи ҷузъӣ аз умумӣ бароварда мешавад; - тафаккури диалектикӣ - кӯшиши якҷояшавии ақидаҳо/ мушоҳидаҳои ба ҳам муқобил ё ихтилофиро тавсиф менамояд.
Усули эвристикӣ –ин:	<ul style="list-style-type: none"> - эҳтимоли нисбатан беҳтари стратегия ва тактикаи фаъолияти инсон - ҳалқунандаи масъалаҳои эҷодӣ, яъне дар раванди ҳал намудани масъалаҳои муайян чӣ кор кунад ва дар ин сурат чӣ тавр амал кардан зарур аст.
Ба усули тафаккури эҷодӣ-марбутанд:	<ul style="list-style-type: none"> - ҳучуми зехнӣ; - пайдарҳамии амал; - ёри шабакаи иҷтимоӣ; - ҳаматарафа тасаввур ва андешаронӣ кардан;

	<ul style="list-style-type: none"> - бозиҳои зеҳнӣ; - инъикоси мутобиқатӣ; - истифодаи маҷоз ва қиёс (аналог)-ҳо; - доираи назар; - визуаликунонӣ.
Масдудкунанда- ҳои тафаккури эҷодӣ мешаванд:	<ul style="list-style-type: none"> - фарҳангӣ; - эҳсосотӣ; - зеҳнӣ; - атрофиён; - оила; - ғоя ва тасаввуроти мо он аст, ки мо чӣ гуна бояд рафтор намоем; - фишороварии ҳамсолон; - пешгирии таваккал; - андешаи «Дар ин ҷо чӣ гуна онро кардан қабул аст?»
Мафҳуми технологияи нав – ин:	- тағйирёбии технологияи истеҳсолоти таҷҳизот, яъне пешрафти техникаи истифодаи технологияи иттилоотӣ, мавод ва ашёи нави таъминкунандаи сатҳи баланди маҳсулоти истеҳсолшаванда, дигаргуншавии муносибати корманд ба кори худ.
Муносибатҳои бозоргонӣ – ин:	- муносибатҳои ташаққули иқтисодии байни истеҳсолкунанда, савдогар, харидор, истифодабарандагони мол ва хизматрасонӣ, мақомоти идоракунии давлатӣ ва маҳаллӣ оид ба мубодила, тақсимоти мол ва хизматрасонӣ, ҳавасмандӣ ба рушди рақобат.
Тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ – ин:	- муносибати навгонии на танҳо тағйирдиҳандаи симои тафаккури шахсӣ, балки муносибат ба таълим, ба ҳар гуна кор дар ҷомеа, қобилияти фавран арзёбии ҳолат дар ҳар гуна муҳит, интихоби варианти беҳтарини амалкунӣ дар асоси таҷрибаи донишҳои нав мебошад.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Таҳия намудани нақшаҳои кории дуредгарӣ	СІ 7115-08-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани талаботи мизоч/фармоишгар ва ба ин васила таҳия намудани нақшаҳои дуредгарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми таҳия кардани нақшаҳои маҳсулотҳои дуредгарӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/ фармоишгарон; - ТС 05-2/01 Истифода бурдани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайян намудани	1.1. Гузаронидани воҳурӣ бо мизоч/фармоишгар муайяни

талаботи мизоч/фармоишгар	талабот ва афзалиятҳои он оид ба корҳои дуредгарӣ. 1.2. Муайян намудани услуб, хусусиятҳои функционалӣ ва буҷаи лоиҳа.
2. Таҳия кардани нақшаҳои дуредгарӣ	2.1. Таҳия кардани нақшаҳои ангоравӣ (эскизные) . 2.2. Таҳия кардани нақшаҳои корӣ . 2.3. Таҳия кардани нақшаҳои васлқунӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муайян кардани номи предмет ва иншоот; - муайян кардани микёси (масштаби) предмети тасвиршуда; - кор кардан бо барномаҳои компютерӣ оид ба таҳияи нақшаҳои дуредгарӣ; - кашидани расм бо масштаб; - тартиб додани нақшаи васлқунӣ аз рӯи стандартҳои СД (ГОСТ); - хондани нақшаҳои сохтмонӣ; - кор кардан бо аломатҳои ишоратӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои асосии хондани нақшаҳои дуредгарӣ; - нақшаҳои дуредгарӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - мутобиқати қисмҳои алоҳидаи объекти тасвиршуда; - чузъҳои асосии нақшаи васлқунӣ; - намудҳои масштабҳо; - тартиби пайдарпай хондани нақшаҳо; - намудҳои барномаҳои махсуси компютерӣ оид ба тартиб додани нақшаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусохиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччагҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
	Элементи 1: Муайян намудани талаботи мизоч/фармоишгар										
1.1. Гузаронидани вохӯрӣ											✓

бо мизоч/фармоишгар муайяни талабот ва афзалиятҳои он оид ба корҳои дуредгарӣ											
1.2. Муайян намудани услуб, хусусиятҳои функционалӣ ва бучаи лоиҳа											√
Элементи 2: Таҳия кардани нақшаҳои дуредгарӣ											
2.1. Таҳия кардани нақшаҳои ангоравӣ (эскизные)		√									
2.2. Таҳия кардани нақшаҳои корӣ		√									
2.3. Таҳия кардани нақшаҳои васлкунӣ		√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Нақшаи ангоравӣ – ин:	- нақшаест, ки бе истифодаи асбобҳои нақшакашӣ кашида мешавад, дар он масштаби аниқ риоя намешавад лекин таносуби чузъҳои алоҳида риоя мешавад. Ангора аслан бо қалами нарм дар қоғаз кашида мешавад ва онҳо барои истифодаи якдафъаина дар назар дошта мешаванд.
Нақшаи корӣ – ин:	- ҳуҷҷати техникаест дорои тасвири чузъҳо, андозаи онҳо, аломати ноҳамвории (шахшулӣ) рӯи заминӣ ва дигар маълумоти барои истехсол ва назорат зарур. Нақшаи корӣ бо истифода аз асбобҳои нақшакашӣ бо масштаб омода карда шуда дар он қоидаҳо ва дастурҳо оид ба нақшаи геометрӣ, проексионӣ ва мошинсозӣ риоя мешавад.
Нақшаи васлкунӣ -ин	-ҳуҷҷатест, дорои тасвири чузъҳои васлшаванда ва дигар маълумоти зарурӣ барои васлкунӣ ва назорати маҳсулот.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб кардани қолаби бетон (опалубка)	CI 7115-09-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои шинонидани қолаби бетон ва ҷойгир кардани (шинонидани) қолабҳои бетон бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар майдони сохтмонӣ ҳангоми тайёр ва шинонидани қолаби бетон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия. - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-05-2/01 Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка).	

Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои шинонидани қолаби бетон	1.1. Тартиб додани нақша. 1.2. Омода кардани майдони сохтмонӣ барои шинонидани қолиб. 1.3. Омода кардани асбобҳо ва масолеҳи сарфшаванда барои тайёр кардани қолиб.
2. Ҷойгир кардани (шинонидани) қолибҳо барои рехтани бетон	2.1. Тайёр кардани қолабҳо. 2.2. Мустаҳкам кардани пояҳо. 2.3. Шинондани қолаби бетон. 2.4. Санчидани сифати устувории қолабҳо пеш аз рехтани бетон.

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - иҷро кардани корҳои банақшагирӣ ва лоиҳакашӣ; - тайёр кардани қолаби бетон; - тайёр кардани ҷойи шинондани қолиб; - насби пояҳои амудӣ; - шинондани лавҳаҳои (панелҳои) уфуқӣ ва мустаҳкам кардани онҳо; - насб намудани ҷузъҳои иловагии мустаҳкамкунанда; - гузаронидани корҳои ислоҳкунӣ (пӯшондани роғҳоу тарқишҳо); - санчидани сифати қолаби бетон;
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - дастур оид ба насби қолибҳои бетон; - навъ ва намуди қолибҳои бетон; - ҷузъҳои қолаби бетон; - тобишҳо ҳангоми насби қолаби бетон; - масолеҳ барои қолаби бетон; - хосияти қолибҳо; - технологияи насби қолаби бетон; - маҷмӯи чорабиниҳои санчиши сифати қолиббандӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарфакор; - дақиқкор; - бодикқат; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - пуртоқат.

Дастур оид ба чамбоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳои додан/тестҳо	Шифоӣ ба саволҳои додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамбоварии ҳуҷҷаҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои чамбовардаи таълимгиранда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои шинонидани қолаби бетон											
1.1. Тартиб додани нақша	√			√							
1.2. Омода кардани майдони сохтмонӣ барои шинонидани қолиб	√			√							
1.3. Омода кардани асбобҳо ва масолеҳи сарфшаванда барои тайёр кардани қолиб	√			√							
Элементи 2: Ҷойгир кардани (шинонидани) қолибҳо барои рехтани бетон											
2.1. Тайёр кардани қолабҳо	√			√							
2.2. Мустаҳкам кардани пояҳо	√			√							
2.3. Шинондани қолаби бетон	√			√							
2.4. Санҷидани сифати устувории қолабҳо пеш аз рехтани бетон	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

<p>Дар вақти насби қолаби бетон тобишҳои зерин ба инобат гирифта шаванд:</p>	<p>- варақаҳои (шитҳои) тахтагӣ бояд ғафсии якхела дошта бошанд. Агар ғафсии як варақа фарқ кунад, дар болои пойдевор (фундамент) пастию баландиҳо пайдо мешавад. Агар дар деворҳои қолаб нуқсон (роғҳо) ҷой дошта бошад, барои бартараф кардани он порги истифода мешавад, ки мумкин аст аз фанер ё тунука тайёр карда шавад. Агар роғҳои аз 15мм зиёд набошад мумкин аст, ки онро бо сангреға маҳкам кард. То ки бетон берун набарояд. Баъд аз насби қолаб тавсия дода мешавад, ки қолиб бо об тар карда шавад.</p>
---	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона	СИ 7115-10-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди пӯшонидани сақфи биноҳо бо роҳи гузоштани мауэрлатҳо дар болои девор, густурдани сабикаҳо (брус) болои мауэрлатҳо ва бо васса маҳкам кардани болои сабикаҳоро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми пӯшонидани сақфи бино.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия. - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-09-3/01 Насб кардани қолаби бетон (опалубка).	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Васл (монтаж) кардани мауэрлатҳо	1.1. Омода кардани сатҳ барои гузоштани <i>мауэрлатҳо</i> . 1.2. Иҷро намудани корҳои нишонгузорӣ ва тарҳбандӣ (маркировка и раскладка). 1.3. Гузоштани қатори якуми мауэрлатҳо дар канори поёни сақф. 1.4. Мустаҳкам намудани мауэрлатҳо дар болои девор.
2. Насб кардани сабикаҳо (брус) дар болои мауэрлатҳо	2.1. Гузаронидани корҳои ченкунию нишонгузорӣ. 2.2. Густурдани сабикаҳо болои мауэрлатҳо. 2.3. Мустаҳкам кардани сабикаҳо.
3. Пӯшонидани болои сабикаҳо	3.1. Васса чидан (обрешетить) болои сабикаҳо. 3.2. Коркард кардани чубу тахтаҳо бо антисептика.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷроӣ корҳо дар баландӣ; - истифода намудани воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ; - мустаҳкам кардани мауэрлетҳо; - кор кардан бо асбобу таҷҳизоти андозагирӣ ва нишонгузорӣ; - интиҳоб кардани асбобу масолеҳ барои иҷро кардани амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - муайян намудани миқдори маводи масрафшаванда; - маҳкам кардан ва ба ҳам пайвастании масолеҳҳои бомпушӣ ҳангоми пушонидани бомҳо; - ҳисоб кардани ҳаҷми корҳои сохтмонӣ ва муҳлати иҷроӣ онҳо; - истифода намудани дастур ва нақшаҳои техникӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷроӣ корҳо дар баландӣ; - тарзи истифодаи асбобу таҷҳизоти корӣ ҳангоми кор дар баландӣ; - вазифаи мауэрлетҳо;

	<ul style="list-style-type: none"> - усулҳои насби мауэрлетҳо; - андозаҳои ҷойгиркунии сабикаҳо; - тарзи мустаҳкам кардани сабикаҳо; - меъёрҳои васса чиндани болои сабикаҳо; - усулҳои гузоштан, маҳкам кардан ва ба ҳам пайвастанӣ масолеҳҳои бомпушӣ ҳангоми пушонидани бомҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бодикқат; - масъулиятнок; - пуртоқат; - сарфақор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагтӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/руномаӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Васл (монтаж) кардани мауэрлатҳо											
1.1. Омода кардани сатҳ барои гузоштани мауэрлатҳо	√			√							
1.2. Иҷро намудани корҳои нишонгузорӣ ва тарҳбандӣ (маркировка и раскладка)	√			√							
1.3. Гузоштани қатори якуми мауэрлатҳо дар канори поёни сақф		√		√							
1.4. Мустаҳкам намудани мауэрлатҳо дар болои девор	√			√							
Элементи 2: Насб кардани сабикаҳо (брус) дар болои мауэрлатҳо											
2.1. Гузаронидани корҳои ҷенкунию нишонгузорӣ	√			√							
2.2. Густурдани сабикаҳо болои мауэрлатҳо	√			√							

2.3. Мустаҳкам кардани сабикаҳо	√			√							
Элементи 3: Пӯшонидани болои сабикаҳо											
3.1. Васса чидан (обрешетить) болои сабикаҳо	√			√							
3.2. Коркард кардани чубу тахтаҳо бо антисептика	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Мауэрлат - ин:	<p>- як унсури системаи боми бино мебошад, чӯбест, ки дар болои периметри девори берунӣ гузошта шуда барои болорҳо (дастакҳо) ҳамчун таъягоҳ хизмат мекунад.</p> <p>Вазифаҳои мауэрлат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ба тамоми қисмати болоии деворҳо бароробар тақсим кардани боре, ки дар натиҷаи таъя кардани болорҳо дар болои девор пайдо мешавад. • Қисмати бомпӯши хонаро ба деворҳо баста мустаҳкам кардан. Мауэрлат аз канораҳои девор яктарафтар, дар байн гузошта шуда, ба девор мустаҳкам карда мешавад. Аз тағаш барои напусидани чӯб маводи обнагузар партофта мешавад.
-----------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки)	СИ 7115-11-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди сохтани хонаҳои чӯбӣ ва тавораҳо (перегородки)-ро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхтор тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани хона аз чӯб ва тавораҳо (деворҳои байнихучрагӣ)	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия. - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-09-3/01 Насб кардани қолаби бетон (опалубка); - СИ 7115-10-3/01 Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Сохтани хона аз чӯб	<p>1.1. Шинос шудан бо нақша/тарҳ ва банақшагирии корҳо.</p> <p>1.2. Интиҳоб намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳ барои сохтани хона.</p> <p>1.3. Сохтани девор ва фарш.</p> <p>1.4. Сохтани бом.</p> <p>1.5. Иҷро кардани корҳои ороишии дохилию берунӣ.</p>
2. Сохтани тавораҳо (перегородки)	<p>2.1. Сохтани қолиби (каркаси) тавораҳо (перегородки).</p> <p>2.2. Руйкаш кардани тавораҳо (перегородки).</p>

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - ичро кардани корҳои нишонгузорию ченкунӣ; - сохтани девор аз ғулачӯб ва сабика; - ичро кардани корҳои гидроизоляциясионӣ ва васлулкунӣ; - сохтани пештоқ (фронтон), васса чиндан (обрешотка) ва бомпушкунӣ; - ичро намудани корҳои ороишӣ; - мустаҳкам кардани пояҳо ба фарш, шифт ва деворҳо; - истифода намудани маводи гуногун барои руйкашкунии тавораҳо.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ; - тартиби сохтани нақшаи хона; - талаботҳои асосӣ ба тавораҳо: - тартиби гидроизоляция кардани пойдевор; - тартиби васл кардани сабика (ғулачӯб, брус); - тартиби бомпуш кардани хонаҳои чӯбӣ; - усулҳои гуногуни ороиши дохил ва беруни хона; - тартиби гарминигоҳдорӣ дар сохтани тавораҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарфакор; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бонафосат; - масъулиятнок; - пуртоқат.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои ичро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагтӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Сохтани хона аз чӯб											
1.1. Шинос шудан бо нақша/тарҳ ва банақшагирии корҳо	√			√							
1.2. Интиҳоб намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳ барои сохтани хона	√			√							

1.3. Сохтани девор ва фарш		√		√							
1.4. Сохтани бом	√		√								
1.5. Ичро кардани корҳои ороишии дохилию берунӣ	√			√							
Элементи 2: Сохтани тавораҳо (перегородки)											
2.1. Сохтани қолиби (каркаси) тавораҳо (перегородки)	√			√							
2.2. Руйкаш кардани тавораҳо (перегородки)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Тавораҳо (перегородки) – ин:	- девори сабуке, ки ҳуҷраҳо ба қисмҳо тақсим мекунад.
Талаботҳои асосӣ ба тавораҳо – иборат аст аз:	- камхарҷӣ; - устуворӣ; - пойдорӣ; - садонагузарон; - намибардор; - гигиени будан; - ба оташ устувор.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Густурдани фаршҳо ва шифтҳо	СИ 7115-12-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди густурдани намудҳои гуногуни фаршҳо ва насби шифтҳоро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхтор тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми густурдани фаршҳо ва шифтҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Густурдани фаршҳо	1.1. Гузаронидани корҳои андовакунӣ (стяжка). 1.2. Густурдани қабат барои пайвасти кардани руйбаст ба ҷузъҳои дар таги фарш хобида. 1.3. Тайёр кардани қабати гарминагузарон ва гидроизолятсионӣ. 1.4. Руйбаст кардан бо маводи гуногун (тахтаи фаршӣ, паркет, линолиум ва ғ).
2. Насб намудани шифтҳо	2.1. Сохтани каркаси шифт. 2.2. Насб кардани намудҳои гуногуни шифт .

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - ҳамвор кардани сатҳи фарш бо андова (стяжка); - тайёр кардани чузъи таги фарш (лаги); - густурдани қабати гарминагузарон ва гидроизоляциясионӣ; - насб кардани намудҳои гуногуни рӯйбасти фарш; - омода кардани таҳкурсии шифт (потолок); - насб кардани шифт бо мавод ва усулҳои муосир.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - намуд ва меъёрҳои ондоваҳои (стяжка) сатҳи фаршро ҳамвор кунанда; - чузъҳои таги фарш (лаги) ва тартиби интихоби онҳо; - хизмати қабати гарминагузарон ва гидроизоляциясионӣ; - маводи гуногуни рӯйбасткунии фарш; - намудҳои шифт (потолок); - ҷиҳатҳои мусбию манфии истифодаи намудҳои гуногуни шифтҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бонафосат; - масъулиятнок; - пуртоқат; - сарфакор.

Дастур оид ба ҷамъоварию далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоихавӣ	Ҷамъоварию ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Муҳоҷиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарофи сеюм
Элементи 1: Густурдани фаршҳо											
1.1. Гузаронидани корҳои андовакунии (стяжка)	√			√							
1.2. Густурдани қабатҳои барои пайваст кардани рӯйбаст ба чузъҳои дар таги фарш хобанда	√			√							
1.3. Тайёр кардани қабати гарминагузарон ва гидроизоляциясионӣ		√		√							

1.4. Рӯйбаст кардан бо маводи гуногун (тахтаи фаршӣ, паркет, линолиум ва ғ)	√			√							
Элементи 2: Насб намудани шифтҳо											
2.1. Сохтани каркаси шифт	√			√							
2.2. Насб кардани <i>намудҳои гуногуни шифт</i>	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

<i>Намудҳои гуногуни шифт</i> - ин:	- бо чӯб, бо гипсакардон, бо матои таранг кашидашаванда (натяжной потолок), шифти акустикӣ, шифт бо эффекти осмон, шифт бо эффекти оина ва ғ).
-------------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)	СИ 7115-13-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода ва насб намудани панҷараҳои чӯбини (перила) дар зинапояҳои (лесница) биноҳо сохташавандаро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани панҷараҳои чубин дар зинапояҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани чойи кор; - СИ 7115-12-3/01 Густурдани фаршҳо ва шифтҳо.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Омода кардани қисмҳои алоҳидаи панҷараи чӯбини зинапояҳо	1.1. Омода кардани панҷара. 1.2. Омода кардани сутунчаҳои (балясин) нақшینی панҷара. 1.3. Омода кардани сутуну пояҳои насбшавандаи панҷара ба онҳо.
2. Насб кардани панҷараҳои чӯбини зинапояҳо	2.1. Гузаронидани корҳои нишонгузорӣ ва мустаҳкам кардани пояҳо. 2.2. Насб намудани <i>сутунчаҳои (балясин)</i> нақшینی панҷара. 2.3. Гузаронидани корҳои рангангезии панҷара (перил).

Малақаҳои талабшаванда:	- истифода бурдани дастгоҳи фрезерӣ барои омода кардани панҷара; - тайёр кардани стунҳои нақшин (балясин) бо усули харротӣ; - иҷро кардани пайвастиҳои илтиёмӣ (клеевых); - иҷро кардани корҳои нишонгузорӣ ва устуворкунии пояҳо;
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - шинонидани стунҳои нақшин (балясин) ва дастқапақҳо; - гузаронидани корҳои таҳрангмолӣ (грунтовка) ва рангубори панҷараи ҷубини зинапояхо.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои пайдарпаии иҷрои корҳо; - тартиби интиҳоби масолеҳҳои мувофиқ; - тартиби интиҳоби асбобҳои дуредгарӣ; - ҷузъҳои панҷараи ҷубини зинапояхо; - тартиби андозагирии дурусти панҷараи ҷубини зинапояхо; - қонуну қоидаҳои эстетикӣ (дизайн).
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бонафосат; - масъулиятнок; - ҷуртқат.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Муҳоҷиса	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳолиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Омода кардани қисмҳои алоҳидаи панҷараи ҷубини зинапояхо											
1.1. Омода кардани панҷара	√			√							
1.2. Омода кардани сутунчаҳои (балясин) нақшини панҷара	√			√							
1.3. Омода кардани сутуну пояҳои насбшавандаи панҷара ба онҳо		√		√							
Элементи 2: Насб кардани панҷараҳои ҷубини зинапояхо											
2.1. Гузаронидани корҳои нишонгузорӣ ва мустаҳкам кардани пояҳо	√			√							
2.2. Насб намудани <i>сутунчаҳои (балясин)</i> нақшини панҷара	√			√							

2.3. Гузаронидани корҳои рангангезии панҷара (перил)	√			√							
--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Балясина – ин:	- стунчаҳо дар шакли сафорой (баъзан бо ороиши кандакорӣ), ки дастқапаки панҷараҳои зинапояхо (перила)-ро дошта, дар балконҳо, зинапояхо (лесница) ва ғайра ҳамчун девори муҳофизатӣ ва ороишӣ хизмат мекунанд. Дар сохтмонҳо намудҳои гуногуни балясин истифода мешаванд: чӯбӣ, оҳанӣ, бетонӣ, сангӣ, ва гачӣ.
-----------------------	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо	СИ 7115-14-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди гузаронидани корҳои омодагӣ ва сохтани катро дар балконҳо ва пешайвонҳои хонаҳои истиқоматӣ бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани кат дар хонаҳои истиқоматӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-13-3/01 Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница).	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Гузаронидани корҳои омодагӣ	1.1. Тартиб додани нақшаи кат ва мувофиқа намудани он бо мизоч/фармоишгар. 1.2. Омода намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи сарфшаванда.
2. Сохтани кат	2.1. Сохтани каркаси кат. 2.2. Насб намудани қисмҳои алоҳида ба каркас. 2.3. Гузаронидани корҳои зинатдиҳӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дуредгарӣ; - пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода намудани Интернет барои интихоби намуд/дизайни кат; - таҳия намудани нақшаи кат; - интиҳоб намудани маводи босифат; - кор кардан аз рӯйи нақша; - интиҳоб намудани маводи зинатдиҳанда.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дуредгарӣ;

	<ul style="list-style-type: none"> - сомонаҳои Интернетӣ доир ба интиҳоби намуд/дизайни кат; - кат бо усули баланд (лофт) сохташуда; - навъ ва сифатҳои ҷӯб; - тартиби андозагирию нишонгузорӣ; - нақша/тарҳи корҳои дуредгарӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - навъҳои маводи зинатдиҳанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - хушмуомила; - дақиқкор; - эҷодкор; - эҳтиёткор; - бодиккат; - бонафосат; - масъулиятнок.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусохиба	Кори лоихавӣ	Чамъоварии хуччаҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мувоҳида	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сетом
Элементи 1: Гузаронидани корҳои омодагӣ											
1.1. Тартиб додани нақшаи кат ва мувофиқа намудани он бо мизоч/фармоишгар		√									
1.2. Омода намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи сарфшаванда		√									
Элементи 2: Сохтани кат											
2.1. Сохтани каркаси кат	√			√							
2.2. Насб намудани қисмҳои алоҳида ба каркас	√			√							
2.3. Гузаронидани корҳои зинатдиҳӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кат бо усули баланд (лофт) сохташуда – ин гуна аст:	- онҳо ба таври оддӣ бе карру фар, бо хуДДорӣ аз истифодаи тобишҳои равшан ё истифодаи унсурҳои ороишӣ истеҳсол карда мешаванд.
--	---

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Васл намудани кунгураи тораки бом		СИ 7115-15-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои пӯшонидани роғҳои бомпӯш ва васл намудани намудҳои гуногуни кунгураи тораки бомро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми васли намудҳои гуногуни кунгураи тораки бом.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-14-3/01 Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо.		
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои пӯшонидани роғҳои бомпӯш	1.1. Интиҳоб намудани асбобу таҷҳизоти корӣ. 1.2. Интиҳоб намудани маводи сарфшаванда. 1.3. Омода намудани ҷўббаст (леса).	
2. Васл намудани намудҳои гуногуни кунгураи тораки бом	2.1. Истифода намудани нақша/тарҳ оид ба васлкунии кунгураи тораки бом. 2.2. Омода намудани ҷойи роғҳои бомпӯш барои пӯшиш. 2.3. Васл намудани кунгураҳо .	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - истифода намудани ҷўббаст (леса); - тавора кашидани майдони корӣ; - истифода бурдани асбобҳои муосири дуредгарӣ; - тайёр кардани кунгураи тораки бом бо андозаҳои лозимӣ; - ҷобачо кардани системаи вентилятсионии кунгураи бом; - васл намудани намудҳои гуногуни кунгураҳои тораки бом.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - тартиби тавора кашидани майдони корӣ ва истифодабарии аломатҳои огоҳкунанда дар рафти иҷрои корҳои сохтмонӣ; - вазифаҳои кунгураи тораки бом; - намудҳои кунгураи тораки бом бо тавсифашон; - қоидаҳои омодакунии системаи вентилятсионии кунгураи тораки бом; - технологияи насби кунгураи тораки бомпӯш.

Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - эҷодкор; - ташаббускор.
---------------------------------	--

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусохиба	Кори лоихавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷаҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои пӯшонидани роғҳои бомпӯш											
1.1. Интиҳоб намудани асбобу таҷҳизоти корӣ		√									
1.2. Интиҳоб намудани маводи сарфшаванда		√									
1.3. Омода намудани ҷўббаст (леса)		√									
Элементи 2: Васл намудани намудҳои гуногуни кунгураи тораки бом											
2.1. Истифода намудани нақша/тарҳ оид ба васлкунии кунгураи тораки бом	√			√							
2.2. Омода намудани ҷои роғҳои бомпӯш барои пӯшиш	√			√							
2.3. Васл намудани кунгураҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кунгураи тораки бом – ин:	- қираи уфуқии сақф аст, ки аз маводҳои гуногуни сохтмонӣ сохта шуда вазифаи обнагузаронӣ ва ҳавотозакунӣ (вентиляция) дохили сақфи биноро иҷро мекунад.
----------------------------------	--

Намудҳои кунгураи тораки бом – инҳо:	<ul style="list-style-type: none"> - кунгураи тораки бом барои руйпушҳои оҳанӣ, варақаҳои сафолин ва варақаҳои профилӣ; - кунгураи тораки бом барои руйпӯшҳо аз шифер; - кунгураи тораки бом барои руйпӯшҳо аз ондулин ва ба он монанд маводҳо; - кунгураи тораки бом барои руйпӯшҳо аз сафолакҳои битумӣ; - кунгураи тораки бом барои руйпӯшҳо аз металли катпайванд (фальц)
---	--

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори дуредгарӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Дуредгар вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳои, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гаридаст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;

- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатарии иҷроии корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истеҳсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;

- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон аз ҷараёни барқ ва дигар ҳодисаҳои нохуш;

- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори кандакорӣ метавонанд омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолех;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;

- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯғҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва таҷҳизот;
- зарбаи чараёни барқ;
- афтодан аз баландӣ ва ғайра.

Дуредгар мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва шартномаи коллективӣ бояд ройгон бо либосу пойафзоли махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор устои дуредгар барои ҳимоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истехсолӣ, бояд либоси махсус пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Пеш аз оғози кор ба устои дуредгар лозим меояд, ки асбобҳои кориро, ки минбаъд дар кор истифода мебарад, аз назар гузаронад ва ба коршоямии онҳо бовар ҳосил кунад.

Устои дуредгар, агар мӯтақид бошад, ки беҳатарӣ дар ҷойи кор барои иҷрои супоришҳои додашуда таъмин карда нашудааст набояд ба кор шурӯъ кунад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Устои дуредгар ҳангоми кор дар назар дошта бошад, ки ҷӯбпораҳо ҳосияти зудсӯзӣ дошта хавфи сӯхторо ба миён меоранд. Аз сӯхтор муҳофизат бояд кард.

Ҳангоми истифодаи асбобҳои кории дуредгарӣ дар назар бояд дошт, ки онҳо теғдоранд, бо барқ кор мекунад ва зудҳаракатанд. Муҳимтарин талабот ҳангоми истифодаи онҳо дар ҳолати коршоямӣ қарор доштани онҳост.

Истифодаи асбобҳо аз рӯи дастури истифодабарии онҳо махсусан бахши беҳатарӣ бояд сурат гирад.

Техникаи беҳатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи беҳатарӣ ба чанд намуд ҷудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи беҳатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ маҳсуб меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини беҳатарӣ дар истехсолотро мутахассиси дорой тахассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳии муқаддима оид ба техникаи беҳатарӣ муҳандиси техникаи беҳатарӣ ё мутахассиси дипломдор, оне ки иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон ваколатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳии муқаддима метавонанд, мутахассисони масъули беҳатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагон, ки таҷрибаомӯзии истеҳсоли мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиномада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вучуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳии мазкур масъалаҳои расонидани ёрии аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникийи омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳии аввалия аз он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи муҳлатнок;
- кормандани сафари хизматиномада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истеҳсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳии такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санаи гузарониш дар журнали дастурдиҳии техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро такрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавучудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳии ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузории ватанӣ;
- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истеҳсолот;
- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;
- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;
- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;
- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои вазифаҳои дорони омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;
- бо қарори шахсии кордиҳанда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба;

- хангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;
- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқуллодда.

Мундариҷа ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Дуредгар - дастурдиҳиро ҳар бор пеш аз иҷрои вазифаи додашуда мегузаронад.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба таҳассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсоли пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсоли гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Ҳошишмандоне, ки мехоҳанд касби «Дуредгар»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 3 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳои мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- ҳуҷҷат (шаҳодатнома) оид ба азхудкунии сатҳи 2-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 3-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Дуредгар» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- доштани донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС;
- методикаи таълими салоҳиятҳои донанд;
- на кам аз 5 соли таҷрибаи кории дуредгарро дошта бошанд;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошанд;
- сатҳи таҳассуси омӯзгорон аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузаранд.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Асбобҳои асосӣ		Чафсранда	1 адад	Фанер, ДВП, ДСП	∞
Табар	5 адад	Арраи даврашакл (серкулярка)	1 адад	Лавҳаҳои (щиты) чӯбин	∞
Болға	5 адад	Дастгоҳи пармакунӣ	1 адад	Ҳалқаҳои (скобаҳои) сохтмонӣ ва мехҳои печдор (болт, шруб)	∞
Мачмуи арраҳо	5 адад	Шрупавёр	1 адад	Маводи ороишии чӯб	∞
Газанбур	5 адад	Дастгоҳи рейсмус	1 адад	Ширешҳо	∞
Мехкашак	5 адад	Дастгоҳи рандакорӣ (фрезер)	1 адад	Маводи рӯйпушкунӣ локу рангӣ ва ҳалкунанда (растворители)	∞
Мачмуи исканаҳо	5 адад	Дастгоҳи харротии чӯб	1 адад	Фурнитурои сохтмонӣ ва мебелӣ	∞
Чадвали секунча (уголник)	5 адад	Дастгоҳи тезкунӣ	1 адад	Маводҳои гарминигордорӣ (теплоизоляционӣ)	∞
Искана	5 адад	Дастгоҳи суфтакунӣ	1 адад	Маводи рӯйбасти фарш	∞
Мачмуи рандаҳо	5 адад	Дастгоҳи ҳамакораи коркар-ди чӯб (комбинированный)	1 адад	Сафолакҳои бомпӯшӣ	∞
Мачмуи (набор) асбобҳои ченкунию санчишӣ)	5 адад	Пармаи барқӣ	1 адад	Маводҳо барои рӯйбасти шифт	∞
Мачмуи кордҳо	5 адад	Болгарка	1 адад	Антисептика барои чӯб	∞
Мачмуи пармаҳо	5 адад	Дастгоҳи рандакунии барқӣ	1 адад	Либосҳои махсус ва воситаҳои инфиродии Ҷимоявӣ (СИЗ)	25 адад
Рейсмас (асбоб барои кашидани хатҳои мувозӣ)	5 адад			Чӯбу тахта	∞
Мачмуи шиканчаҳо	5 адад			Ҷузъҳои сохтмонӣ аз чӯб (зехтахта, тахта барои густурдани фарш, паркет ва ғ)	∞
Шишабур	5 адад				

Мавод		Таҷхизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Чӯб		Проектор	1 адад	Қоғази А4	1 баст
Тахта		Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Ширеш		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
Ранг		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
Лок (лак)		Экран	1 адад	Қалам	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модуль	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **СІ 7115**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **5**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **4**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 4-уми Таснифоти
миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
CI 7115-16-4/01	Васл кардани дару тирезаҳо
CI 7115-17-4/01	Иҷро кардани корҳои бомпӯшқунии бино
CI 7115-18-4/01	Сохтани тирезаҳои (муриҳои) бом (слуховые окна)
CI 7115-19-4/01	Гузаронидани корҳои гарминигордорӣ (теплоизоляция)
CI 7115-20-4/01	Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) биноҳо

**Малакаҳои бокортаъминқунии касби «Дуредгар», сатҳи 4-уми Таснифоти
миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Малакаҳои бокортаъминқунии	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳои байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - муошират бо ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон барои мушаххас муайян кардани талаботи онҳо; - пешниҳоди иттилооти мушаххас ва аниқ ба мизочон/фармоишгарон барои бадаст овардани ҳамдигарфаҳмӣ; - мубодилаи иттилоот бо ҳамкорон; - тафсир (интерпретатсия)-и шарҳи иттилооти шифоҳӣ ва хаттӣ оид ба талаботи мизоч барои таъмини кори самаранок.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - кор бо менечерони корхона ва таъминқунандагон; - фаҳмиши мақсадҳо барои бадастории сифати хизматрасонӣ; - фаҳмиши нақши шахси дар даста барои қонеъ гардонидани талаботи ҳамкорон ва мизочон; - кор қардан ба сифати аъзои даста барои бадастории мақсадҳои гузошта.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - пешбинӣ ва мушаххас кардани мушкилот, ки метавонанд дар раванди фаъолият бавучуд оянд; - ҳал кардани мушкилот бо роҳи тасҳеҳи қобили қабул мутобик ба талабот ва дархости мизочон; - масъулият аз ҳалли мустақилонаи мушкилот ё мурочиат ба менечерон ва роҳбарони корхона бо ин мақсад; - муайянқунии қаблии мушкилоти баҳрабардории пояи моддӣ-техникӣ.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои бадастовари натиҷаҳои инноватсионӣ (навоварона) мусоидат менамояд	<ul style="list-style-type: none"> - зоҳир намудани ташаббусқори зарурӣ дар хизматрасонии ҳамкорон ва мизочон барои таъмин намудани кори самаранок; - мутобиқшавӣ ба вазъият ва мушкилоти бавучудомада бо роҳи ташаббусқорӣ ва амалӣ кардани қарорҳои эҷодӣ; - беҳтар кардани сифати маҳсулот ва хизматрасонӣ барои корхона ва мизочони он.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуҳлатро таъмин	<ul style="list-style-type: none"> - ҷамъи иттилоот оид ба мизочон, маҳсулот ва таъминқунандагон бо таҳлили минбаъда барои таъмини кори самаранок; - ҷамъ, ҷудо, таҳлил ва ҷамъбаст кардани иттилооти махсуси мувофиқ барои қонеъ гардонидани дархост/талаботи дастаи

менамояд.	муайяни мизочон; - иштирок барои мунтазам беҳтар кардан ва ташаккул додани фаъолият бо дарназардошти муваффақият ва норасоихои маҳсулот/хизматрасониҳои пешниҳодшуда.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- дарк кардани уҳдадориҳои худ ва нақши шахсӣ; - ташкили самараноки вақти кори худ; - муқаррар ва ҷобачокунии афзалиятҳо дар фаъолияти худ; - таҳлили натиҷаҳои кори худ оид ба хизматрасонӣ нисбат ба талаботи мизочон/фармоишгарон ва ҳамкорон; - робитаи мутақобила бо роҳбарият.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкати ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- дарккунии дониш ва малақаҳои шахсӣ, паҳлӯҳои қавӣ ва заифи худ ҳамчун мутахассис; - масъулият барои рушди шахсии касбӣ; - ҷустуҷӯи иттилоот ва имкониятҳои таълим бо истифодаи як қатор воситаҳо барои мунтазам ва фаъолона нав кардани донишҳои умумӣ ва махсус оид ба хизматрасонӣ.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳои мусоидат менамояд	- дарки имконияти технологияҳои муосир барои омодагӣ ва пешниҳоди хизматрасонии сифатноки мизочон; - маҳорати интихоб ва истифодаи технологияҳои самаранок мувофиқи мақсад ва вазифаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Васл кардани дару тирезаҳо	СИ 7115-16-4/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шинондани дару тирезаҳоро дар сохтмонҳо бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ва меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми шинондани дару тирезаҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-11-3/01 Сохтани хонаҳои ҷӯбин ва таворагирӣ аз ҷӯб (перегородки); - СИ 7115-15-3/01 Васл намудани кунгураи тораки бом.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Васл кардани дарҳо	1.1. Мустаҳкам кардани ҳалқа (петля) ва тайёр кардани ҷой барои часпондани фурнитураҳо . 1.2. Васл кардани дарҳо ба қуттии онҳо (коропка). 1.3. Омода кардани ҷойи (проём) даршинонӣ ва шинондани дарҳо. 1.4. Васл намудани фурнитураҳо.
2. Васл кардани тирезаҳо	2.1. Гузаронидани корҳои андозагирӣ. 2.2. Иҷро кардани корҳои васлкунӣ ва мустаҳкамкунии тирезаҳо. 2.3. Гузоштани зертаҳтаи тиреза. 2.4. Гузоштани ҷузъҳои зинатдиҳанда.

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - кор кардан дар асоси дастурамали вазифавӣ; - интиҳоб кардани асбобҳои лозимии дуредгарӣ; - гирифтани андоза бо истифода аз асбобу таҷҳизоти махсуси андозагирӣ; - пур кардани роғҳои байни девору куттиҳои дару тирезаҳо бо канаб ва кафк (пена)-и сохтмонӣ; - тайёр кардани комаҳо барои васли фурнитура (дастаҳо, кулф, зулфак ва ғ); - муайян кардани ҷойи ҳалқа (петля) дар табақаҳо ва куттӣ; - истифода бурдани пайваस्तкунакҳо; - мустаҳкам кардани куттии тирезаҳо.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои насбкунии дарҳои байнихучрагӣ; - хусусиятҳои шаклдигаркунии масолах ва ҷузъҳо бо таъсири ҳарорат; - тартиби омода кардани ҷойи дар; - тартиби омода кардани дару тирезаҳо барои васлкунии онҳо; - тарзи муҳофизат кардани блокҳои дару тирезаҳо бо маводи антисептикӣ ва намнагузаронӣ (гидроизолятсионӣ); - маводи герметизатсиякунонии тирезаҳо; - технологияи насби тирезаҳои пластикӣ; - сохти тирезаҳои пластикӣ; - қоидаҳои васл намудани зеҳтахтаҳои тирезаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоги тайёр	Ҳатгӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Васл кардани дарҳо											
1.1. Мустаҳкам кардани ҳалқа (петля) ва тайёр кардани ҷой барои часпондани фурнитураҳо	√			√							

1.2. Васл кардани дарҳо ба куттии онҳо (коробка)	√			√							
1.3. Омода кардани ҷойи (проём) даршинонӣ ва шинонидани дарҳо	√			√							
1.4. Васл намудани фурнитураҳо	√			√							
Элементи 2: Васл кардани тирезаҳо											
2.1. Гузаронидани корҳои андозагирӣ	√			√							
2.2. Иҷро кардани корҳои васлкунӣ ва мустаҳкамкунии тирезаҳо	√			√							
2.3. Гузоштани зертахтаи тиреза	√			√							
2.4. Гузоштани ҷузъҳои зинатдиҳанда	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фурнитураи тирезаҳо – ин:	- ҷузъҳои мебошанд, ки тавассути онҳо тирезаҳо кушодаву пушида мешаванд, ҳавотозакунӣ хона таъмин карда мешавад. Аз чумла, дастқапақҳо, қулф, зулфак ва ғ.
Тартиби омода кардани ҷойи дар – ин:	- санчидани ҷойи даршинонӣ ва вобаста ба зарурат тайёр кардани андоза. Ҷойи даршинонӣ бояд 7см аз дар бо қуттиҳояш (коробка) паҳн ва 5см баланд бошад. Масалан, барои қуттӣ бо дари андозааш 80x200см ҷойи 87 x 205 лозим аст. Агар андозаи ҷой 1-2 см фарқ кунад дар вақти шинондани дар мушкилӣ пеш меояд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Иҷро кардани корҳои бомпӯшкунӣ бино	СИ 7115-17-4/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷро кардани корҳои тайёри ба бомпӯшӣ ва бо тарзҳои гуногун бомпӯшӣ кардани биноҳоро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми иҷро кардани корҳои бомпӯшкунӣ бино.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-15-3/01 Васл намудани кунгураи тораки бом.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои бомпӯшкунӣ бино	1.1. Тартиб додани сметаи ҳарачотҳо. 1.2. Омода кардани асбобу масолеҳи зарурии дуредгарӣ. 1.3. Коркард кардани ҷӯбу тахтаҳо бо маводи антисептикӣ.

2. Ичро кардани корҳои бомпӯшкунӣ	2.1. Чойгир кардани болорҳо (сропил). 2.2. Чиндан ва мустаҳкам кардани васса (обрешетки). 2.3. Бомпӯшӣ кардан бо <i>маводи гуногуни бомпӯшӣ</i> . 2.4. Ичро кардани корҳои <i>гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция)</i> .
-----------------------------------	---

Малакаҳои талабшаванда:	- ҳисоб кардани шумораи маводи масрафшаванда; - истифода бурдани маводи антисептикӣ; - васл кардани системаи болорӣ (стропильной системы); - васса чиндан; - интиҳоб намудани маводи гуногуни бомпӯшӣ; - истифода бурдани воситаҳои гарминигоҳдорӣ дар бомпӯшӣ; - истифода намудани дастурҳо ва ҳуччатҳои техникии дуредгарӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- маводи масрафшавандаи сохтмони бомпӯшӣ; - қоидаҳои истифодаи маводи антисептикӣ; - навъҳои системаи болорӣ; - навъҳои вассачинӣ (обрешетка); - намудҳои бомпӯшӣ; - дастурҳо ва ҳуччатҳои техникии дуредгарӣ; - тартиби муайянкунии сифати маводи гарминигоҳдорӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - сарфакор; - бодиккат; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - эҷодкор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоихавӣ	Чамъоварии ҳуччатҳо аз рӯи таҳикот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рунамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои бомпӯшкунии бино											
1.1. Тартиб додани сметаи харачотҳо	√			√							
1.2. Омода кардани асбобу масолеҳи зарурии дуредгарӣ	√			√							
1.3. Коркард кардани ҷӯбу тахтаҳо бо маводи антисептикӣ	√			√							

Элементи 2: Ичро кардани корҳои бомпӯшкунӣ										
2.1. Чойгир кардани болорҳо (сропил)	√			√						
2.2. Чиндан ва мустаҳкам кардани васса (обрешетки)	√			√						
2.3. Бомпӯшӣ кардан бо маводи гуногуни бомпӯшӣ	√			√						
2.4. Ичро кардани корҳои гарминигохдорӣ (теплоизоляция)	√			√						

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маводи гуногуни бомпӯшӣ – иборатанд:	<ul style="list-style-type: none"> - аз маводи варақагӣ: шифер, ондулин, плахтаҳои металлӣ (тунука), зеҳпарчимӣ (фальцевая), варақаҳои профилӣ; - аз рӯйпӯшҳои мулоим: плиткаи чандирӣ, маводи лӯлапечӣ, мембрана; - аз маводи зинатдодашудаи донабайъ (штучная отделка): плахтаҳои сафолӣ, сафолакҳои сементӣ – қумӣ.
Гарминигохдорӣ (теплоизоляция) – ин:	- мембранаи бомпӯшӣ маводи гидроизоятсионӣ дар шакли плёнкаи полимери эластикӣ бо сурохиҳои сершумори микроскопӣ, ки истифодаи он имконият медиҳад бомҳо аз боришот муҳофизат шаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Сохтани тирезаҳои (муриҳои) бом (слуховые окна)	СИ 7115-18-4/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди сохтани тирезаҳои (муриҳои) бомпӯшро бо ичро кардани корҳои балоихагирӣ ва насби тирезаҳои бомпӯш, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани тирезаҳои бом.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-11-3/01 Сохтани хонаҳои ҷубин ва таворагирӣ аз ҷӯб (перегородки); - СИ 7115-16-3/01 Васл кардани дару тирезаҳо; - СИ 7115-17-4/01 Ичро кардани корҳои бомпӯшкунӣ бино.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Таҳия кардани лоиҳаи насби тирезаҳои бом	1.1. Интиҳоб намудани намуди сохтори тирезаҳо. 1.2. Муайян кардани миқдори тирезаҳо ва параметрҳои онҳо. 1.3. Ҳисоб кардани иқтидори борбардории бом. 1.4. Муайян кардани вариантҳои васлкунӣ ва маводи истифодашаванда.
2. Насб намудани тирезаҳои бом (слуховые окна)	2.1. Тайёр кардани қолиб (каркаси) тирезаи бом. 2.2. Сохтани кунгура ва системаи болорҳо. 2.3. Насб намудани тирезаҳои бом (слуховые окна) . 2.4. Ичро кардани корҳои руйбасткунӣ ва пӯшиш.

Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - насб кардани новадонҳо; - сохтани намудҳои гуногуни тирезаҳои бом; - интиҳоб намудани навъи тиреза вобаста ба намуди бом; - муайян кардани миқдори тирезаҳо вобаста ба масоҳати бом; - ба ҳисоб гирифтани иқтидори борбардории бом ҳангоми банақшагирӣ; - сохтани каркас ва вассабандии тирезаи бом; - иҷро кардани корҳои рӯйбасткунии қисмати дохилӣ ва берунии тирезаҳои бомпӯш.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - тартиби истифодабарии воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ; - намудҳои тирезаҳои бом; - қоидаҳои сохтани тирезаҳои бом; - марҳалаҳои насби тирезаҳои бом; - вазифаҳои тирезаҳои бом (слуховых окно); - талаботи меъёри оид ба масоҳати тирезаҳои бом вобаста ба масоҳати бомпӯш; - маводи рӯйбасткунии қисмати берунӣ ва дохилии тирезаҳои бом.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодиккат; - эҳтиёткор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳатгӣ ба саволҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/руномаӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Таҳия кардани лоиҳаи насби тирезаҳои бом											
1.1. Интиҳоб намудани намуди сохтори тирезаҳо	√			√							
1.2. Муайян кардани миқдори тирезаҳо ва параметрҳои онҳо	√			√							
1.3. Ҳисоб кардани иқтидори борбардории бом	√			√							
1.4. Муайян кардани	√			√							

вариантҳои васлкунӣ ва маводи исифодашаванда											
Элементи 2: Насб намудани <i>тирезаҳои бом (слуховые окна)</i>											
2.1. Тайёр кардани қолиб (каркаси) тирезаи бом	√			√							
2.2. Сохтани кунгура ва системаи болорҳо.	√			√							
2.3. Насб намудани <i>тирезаҳои бом (слуховые окна)</i> .	√			√							
2.4. Иҷро кардани корҳои руйбастркунӣ ва пӯшиш	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Тирезаҳои бом (слуховое окно) - ин:	- сохтори пӯшида бо шишабандӣ ва боми хурде мебошад, ки ба таври амудӣ аз боми ҳамвор берун баромадааст. Вазифаҳои тирезаҳои бом иборат аст аз: шамол додан ва тоза кардани ҳавои болои сақфи хона (чердак), васеъ кардани майдон, хуб кардани нурафканӣ, роҳи баромадан ба бом, зебо кардани намои хона.
--	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузaronидани корҳои гарминигордорӣ (теплоизоляция)	СИ 7115-19-4/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ ва гузаронидани корҳои гарминигордориро дар биноҳои истиқоматӣ бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи беҳатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми иҷро кардани корҳои гарминигордорӣ дар биноҳои истиқоматӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-10-3/01 Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона; - СИ 7115-11-3/01 Сохтани хонаҳои ҷубин ва таворагирӣ аз ҷӯб (перегородки).	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро карданги корҳои омодагӣ	1.1. Омода намудани асбобҳои корӣ. 1.2. Интиҳоб намудани маводи гарминигордоранда.
2. Иҷро кардани корҳои гарминигордории биноҳои истиқоматӣ	2.1. Иҷро кардани корҳои гарминигордории пойдевор (цоколь). 2.2. Иҷро кардани корҳои гарминигордории фарш. 2.3. Иҷро кардани корҳои гарминигордории деворҳо. 2.4. Иҷро кардани корҳои гарминигордории сақфи хона. 2.5. Иҷро кардани корҳои гарминигордории бом.

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои гарминигордорӣ; - истифода намудани асбобҳои кории барои корҳои
-------------------------	--

	<p>гарминигоҳдорӣ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - омода кардани маводи гарминигоҳдоранда; - истифода бурдани пластмассаи масомадор (пенопласт); - истифода бурдани <i>матои махсуси гарминигоҳдорӣ (минераловатная плита)</i>; - истифода бурдани кафки насбшаванда (монтажная пена); - истифода бурдани кафки полиэтиленӣ (вспененный полиэтилен); - истифода бурдани <i>панели МДВП</i>; - истифода бурдани маводи хокии гарминигоҳдоранда (керамзит ва ғ); - санчидани сифати корҳои гузаронидашудаи гарминигоҳдорӣ.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои гарминигоҳдорӣ; - қисматҳои (объектҳои) маводи гарминигоҳдоранда; - навъҳои маводи гарминигоҳдорӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - тартиби интиҳоби мавод барои гарминигоҳдорӣ; - тартиби насби гарминигоҳдорандаҳо; - меъёри истифодаи маводи гарминигоҳдоранда; - тартиби насби маводи гарминигоҳдоранда; - муҳлати гузаронидани ташҳиси <i>тепловизионӣ</i>.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - сарфакор; - масъулиятнок; - эҷодкор; - ташкилотчӣ.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Хатгӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуччагҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро карданги корҳои омодагӣ											
1.1. Омода намудани асбобҳои корӣ	√			√							
1.2. Интиҳоб намудани маводи гарминигоҳдоранда	√			√							

Элементи 2: Ичро кардани корҳои гарминигоҳдории биноҳои истиқоматӣ										
2.1. Ичро кардани корҳои гарминигоҳдории пойдевор (цоколь)	√			√						
2.2. Ичро кардани корҳои гарминигоҳдории фарш	√			√						
2.3. Ичро кардани корҳои гарминигоҳдории деворҳо	√			√						
2.4. Ичро кардани корҳои гарминигоҳдории сақфи хона	√			√						
2.5. Ичро кардани корҳои гарминигоҳдории бом	√			√						

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Матои махсуси гарминигоҳдорӣ (минераловатная плита) - ин:	- матои гарминигоҳдорандае аст, ки аз докаи минералӣ ва пайвастагиҳои синтетикӣ иборат аст.
Панели МДВП - ин:	- маводи варақие аст, ки аз чӯби сузанбарг омода карда шудааст. Ин маводи экологӣ буда, хусусияти баланди гарминигоҳдорӣ ва садонагузаронӣ дорад ва инчунин аз шамол ҳимоя мекунад.
Тепловизор - ин:	- камераи махсусест, ки ҳароратро нишон медиҳад. Хусусияти хоси ин асбоб он аст, ки имконият медиҳад санҷиши ҳарорат яку яқбора дар як чанд нукта иҷро карда шавад. Дар экран тасвирҳо бо рангҳои гуногун пайдо мешавад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) биноҳо	СИ 7115-20-4/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷро кардани корҳои тайёрӣ ва руйбаст кардани намо ва пештоқи иморатро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми руйбаст (обшивка) кардани намо ва пештоқи иморат.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; - СИ 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СИ 7115-10-3/01 Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона; - СИ 7115-19-4/01 Гузаронидани корҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция).	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ	1.1. Ҳисоб кардани миқдори зарурии мавод. 1.2. Омода кардани чӯббаст (леса). 1.3. Ҷамъ кардани маводҳо аз пештоқ, канда гирифтани чизҳои нолазим. 1.4. Коркард кардани сатҳ бо маводи антисептикӣ ва антипиренӣ.

2. Руйбаст кардани намо ва пештоқи иморат	2.1. Насб кардани панчара (обрешотка). 2.2. Насб кардани тасмаҳои ёрирасон. 2.3. Васл намудани руйкашҳо (сайдингҳо).
Малакаҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳо дар баландӣ; - истифода намудани воситаҳои ғимоявӣ-эҳтиётӣ; - кор кардан бо асбобу таҷҳизоти андозагирӣ ва нишонгузорӣ; - интиҳоб кардани асбобу масолеҳи кандакорӣ; - гирифтани андоза ва ҳисоб кардани масолеҳи сарфшаванда; - омода кардани майдони корӣ; - панчарагирии (обрешотка) дақиқ; - мустаҳкам кардани тасмаҳои ёрирасон; - васл намудани руйбастҳо тибқи тартиб.
Донишҳои талабшаванда:	<ul style="list-style-type: none"> - қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳо дар баландӣ; - дастур оид ба руйбасткунии намо ва пештоқи бино; - формулаи ҳисоби масоҳати пештоқи бино; - формулаи ҳисоби масоҳати пештоқи бино; - қоидаи панчарагирӣ; - қоидаҳои мустаҳкам кардани тасмаҳои ёрирасон; - қоидаҳои насби руйбастҳо (сайдингҳо); - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	<p>Чунин бояд буд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бодикқат; - дақиқкор; - ташкилотчӣ; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳатгӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷжатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/руномаӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро карданги корҳои омодагӣ											
1.1. Ҳисоб кардани миқдори зарурии мавод	√			√							
1.2. Омода кардани ҷўббаст (леса)	√			√							

1.3. Чамъ кардани маводҳо аз пештоқ, канда гирифтани чизҳои нолозим	√			√							
1.4. Коркард кардани сатҳ бо маводи антисептикӣ ва антипиренӣ	√			√							
Элементи 2: Руйбаст кардани намо ва пештоқи иморат											
2.1. Насб кардани панҷара (обрешотка)	√			√							
2.2. Насб кардани тасмаҳои ёрирасон	√			√							
2.3. Васл намудани руйкашҳо (сайдингҳо)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Формулаи ҳисоби масоҳати пештоқи бино – чунин аст:	- барои ба ҳисоб гирифтани маводи масрафшаванда лозим меояд масоҳати пештоқ муайян карда шавад. Мувофиқи қоида он шакли секунҷаи баробарпаҳлуро дорад. Масоҳати онро бо формулаи зерин чен мекунем: масоҳат = баландии секунҷа х асоси (пойдевори) секунҷа (дарозии карниз): 2. Натиҷаи ҳосилшударо ба масоҳати як лавҳа (панел) тақсим мекунем, 10% барои буриш илова мекунем ҳамин тариқ миқдори маводи масрафшавандаи лозимӣ, муайян мешавад.
---	--

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори дуредгарӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Дуредгар вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳои, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гардидааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои Ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;

- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатарии иҷроии корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истехсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;

- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон аз ҷараёни барқ ва дигар ҳодисаҳои нохуш;

- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори кандакорӣ метавонанд омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;

- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;

- нокифоягии равшании табиӣ;

- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;

- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолеҳ;

- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;

- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;

- катаклизмҳои табиӣ;

- нӯғҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва таҷҳизот;

- зарбаи ҷараёни барқ;

- афтодан аз баландӣ ва ғайра.

Дуредгар мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва шартномаи коллективӣ бояд ройгон бо либосу пойафзоли махсус ва дигар воситаҳои химоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор устои дуредгар барои химоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истеҳсолӣ, бояд либоси махсус пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Пеш аз оғози кор ба устои дуредгар лозим меояд, ки асбобҳои кориро, ки минбаъд дар кор истифода мебарад, аз назар гузаронад ва ба коршоямӣ онҳо бовар ҳосил кунад.

Устои дуредгар, агар мӯтақид бошад, ки беҳатарӣ дар ҷойи кор барои иҷрои супоришҳои додашуда таъмин карда нашудааст набояд ба кор шурӯъ кунад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Устои дуредгар ҳангоми кор дар назар дошта бошад, ки ҷӯбпораҳо ҳосияти зудсӯзӣ дошта хавфи сӯхторо ба миён меоранд. Аз сӯхтор муҳофизат бояд кард.

Ҳангоми истифодаи асбобҳои кории дуредгарӣ дар назар бояд дошт, ки онҳо теғдоранд, бо барқ кор мекунанд ва зудҳаракатанд. Муҳимтарин талабот ҳангоми истифодаи онҳо дар ҳолати коршоямӣ қарор доштани онҳост.

Истифодаи асбобҳо аз рӯи дастури истифодабарии онҳо махсусан бахши беҳатарӣ бояд сураат гирад.

Техникаи бехатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба чанд намуд чудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ маҳсуб меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини бехатарӣ дар истеҳсолотро мутахассиси дорой тахассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳиши муқаддимагиро оид ба техникаи бехатарӣ муҳандиси техникаи бехатарӣ ё мутахассиси дипломдор, оне ки иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон ваколатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳиши муқаддимагӣ метавонанд, мутахассисони масъули бехатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳиши муқаддимагӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагонро, ки таҷрибаомӯзии истеҳсолий мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиномада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вучуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳиши мазкур масъалаҳои расонидани ёрии аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникийи омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳиши аввалия аз он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи муҳлатнок;
- кормандани сафари хизматиномада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истеҳсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳиши такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санаи гузарониш дар журнали дастурдиҳиши техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро тақрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавучудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳиши гайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузори ватанӣ;
- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истеҳсолот;
- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;
- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;
- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;
- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои вазифаҳои дорони омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;
- бо қарори шахсии кордиханда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба;
- ҳангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;
- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқулодда.

Мундариҷа ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Дуредгар - дастурдиҳиро ҳар бор пеш аз иҷрои вазифаи додашуда мегузаронад.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба таҳассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи беҳатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Дуредгар»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 4 - уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- ҳуҷҷат (шаҳодатнома) оид ба азхудкунии сатҳи 3-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 4 - уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Дуредгар» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- доштани донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро донанд;

- на кам аз 5 соли таҷрибаи кори дуредгарро дошта бошанд;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошанд;
- сатҳи таҳассуси омӯзгорон аз сатҳи 5-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузаранд.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ

Номгӯи асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Микдор	Таҷҳизот	Микдор	Мавод/дигар лавозимот	Микдор
Асбобҳои асосӣ		Ҷафсранда	1 адад	Фанер, ДВП, ДСП	∞
Табар	5 адад	Арраи даврашакл (серкулярка)	1 адад	Лавҳаҳои (шиты) чӯбин	∞
Болға	5 адад	Дастгоҳи пармакунӣ	1 адад	Ҳалқаҳои (скобаҳои) сохтмонӣ ва мехҳои печдор (болт, шруб)	∞
Маҷмуи арраҳо	5 адад	Шрупавер	1 адад	Маводи ороишии чӯб	∞
Газанбур	5 адад	Дастгоҳи рейсмус	1 адад	Ширешҳо	∞
Мехкашак	5 адад	Дастгоҳи рандакорӣ (фрезер)	1 адад	Маводи рӯйпушкунии локу рангӣ ва ҳалкунанда (растворители)	∞
Маҷмуи исканаҳо	5 адад	Дастгоҳи харротии чӯб	1 адад	Фурнитурои сохтмонӣ ва мебелӣ	∞
Ҷадвали секунҷа (уголник)	5 адад	Дастгоҳи тезкунӣ	1 адад	Маводҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляционӣ)	∞
Искана	5 адад	Дастгоҳи суфтакунӣ	1 адад	Маводи рӯйбасти фарш	∞
Маҷмуи рандаҳо	5 адад	Дастгоҳи ҳамақораи коркарди чӯб (комбинированный)	1 адад	Сафолакҳои бөмпӯшӣ	∞
Маҷмуи (набор) асбобҳои ченкунию санҷишӣ)	5 адад	Пармаи барқӣ	1 адад	Маводҳо барои рӯйбасти шифт	∞
Маҷмуи кордҳо	5 адад	Болгарка	1 адад	Антисептика барои чӯб	∞
Маҷмуи пармаҳо	5 адад	Дастгоҳи рандакунии барқӣ	1 адад	Либосҳои махсус ва воситаҳои инфиродии химоявӣ (СИЗ)	25 адад
Рейсмас (асбоб барои кашидани хатҳои мувозӣ)	5 адад			Чӯбу тахта	∞

Маҷмуи шиканчаҳо	5 адад			Чузъҳои сохтмонӣ аз чӯб (зеҳтахта, тахта барои густурдани фарш, паркет ва ғ)	∞
Шишабур	5 адад				
Мавод		Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Чӯб		Проектор	1 адад	Қоғазӣ А4	1 баст
Тахта		Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Ширеш		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
Ранг		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
Лок (лак)		Экран	1 адад	Қалам	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модуль	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Рӯйхати адабиёт

1. Крейдлин Л.Н. «Корҳои дуредгарӣ». Китоби дарсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ. Душанбе соли 2018.
2. Альберт Д. Библия работ по дереву [Тексти / Д. Альберт, Д. Дэвид. - М.: АСТ: Кладез, 2015 -321с.
3. Альбом организованной оснастки рабочих мест для строительных работ. Ч. 1. – М.: Стройиздат, 1982.
4. Альбом ручного немеханизированного инструмента и малогабаритных ручных приспособлений для основных строительного-монтажных работ. Вып. 5. – М.: Стройиздат, 1980.
5. Бобровникова О. К., Бобровников А. Е., Харченко М. С. Мастерская на дому. – К.: Мистецтво, 1996.
6. Бурмистров Г. Н. Кровельные материалы. – М.: Высшая школа, 1989.
7. Гайдар Л. Ф., Косенко П. М. Строительно-монтажные работы. Нормы, расценки, правила. – К.: Будівельник, 1983.
8. Карты трудовых процессов. Устройство полов. – М.: Стройиздат, 1983.
9. Каталог-справочник ручного инструмента для строительства. – М.: Стройиздат, 1989.
10. Коноваленко А. С. Основы столярного ремесла. – К.: Мистецтво, 1996.
11. Коротков В. И. Деревообрабатывающие станки. – М.: Высшая школа, 1986.
12. Крейндлин Л. Н. Плотничные и стекольные работы. – М.: Высшая школа, 1990.
13. Крейндлин Л. Н. Плотничные работы. – М.: Высшая школа, 1985.
14. Крейндлин Л. Н. Столярные, плотничные и паркетные работы. – М.: Высшая школа, 1989.
15. Крейндлин Л. Н. Столярные работы. – М.: Высшая школа, 1986.
16. Кулебакин Г. И. Столярное дело. – М.: Стройиздат, 1983.
17. Онищенко А. Г. Отделочные работы в строительстве. – М.: Высшая школа, 1989.
18. Расев А. И. Сушка древесины. – М.: Высшая школа, 1980.
19. Шепелев А. М. Стекольные работы. – М.: Высшая школа, 1988.

Funded by
the European Union

**ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХАРИТАИ ФУНКЦИОНАЛӢ

Соҳа: Сохтмон

Касб: Дуредгар

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): CI 7115

Замимаи 1

Харитаи функционалии касби «Дуредгар»

УҲДАДОРИҲО		ВАЗИФАҲО				
А	Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ	А-1. Қор қардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон	А-2. Такмил додани таҳассуси касбӣ	А-3. Истифода бурдани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	А-4. Муошират қардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	А-5. Муошират қардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна
		А-6. Ҳал намудани вазиятҳои муноқишавӣ				
В	Риоя қардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ	В-1. Вузаштан аз муоинаи тиббӣ	В-2. Пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ	В-3. Вузаштан аз дастурдиҳии техникаи беҳатарӣ	В-4. Риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарӣ дар ҷои қор	В-5. Риоя намудани қоидаҳои зидди сӯхтор
		В-6. Расонидани ёрии аввалияи тиббӣ				
С	Вузaronидани қорҳои тайёрии умумисохтмонӣ	С-1. Шинос шудан бо ҷойи қор	С-2. Омода намудани ҷойи қор	С-3. Омода намудани асбобу таҷҳизоти қорӣ	С-4. Вирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ	С-5. Қандани иншоотҳои нолозим (демонтаж)
		С-6. Сохтани иншоотҳои муваққатӣ	С-7. Буридани ҷуб бо тарзи қундаланг ва дарозӣ			
Д	Иҷро намудани қорҳои умумисохтмони иҷроишашон одӣ	Д-1. Қанда гирифтани қолиби бетон (опалубка)	Д-2. Пур қардани роғҳои байни девору қуттиҳои дару тирезаҳо бо қанаб ва пени сохтмонӣ	Д-3. Насб намудани ҳавотозақунақ дар ошхона	Д-4. Насб намудани либосовезақҳо	Д-5. Сохтани ҷевонҳои болои дарҳо (антрисол)

		D-6. Насб кардани пардаовезакҳо	D-7. Пушондани фарш бо линолеум			
E	Ичро намудани корҳои умумисохтмонию дараҷаи муракабии иҷрошашон миёна	E-1. Насб кардани қолаби бетон (апалубка)	E-2. Сохтани деворҳои чубин ва байнихучрағӣ	E-3. Насб кардани вастачубҳо болои болорчубҳо	E-4. Насб кардани рекаҳо болои дастакҳо (стропило)	E-5. Насб кардани дару тирезаҳо
		E-6. Сохтани муриҳо	E-7. Сохтани кат дар пешайвонҳо	E-8. Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)	E-9. Насб намудани зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)	E-10. Гузаронидани корҳои химоякунии қисмати беруни деварҳо аз барфу борон, шамол ва офтоб
F	Ичро намудани корҳои умумисохтмонию иҷрошашон мураккаб	F-1. Истифода намудани нақшаи бино хангоми корҳои дуредгарӣ	F-2. Ёфтани сатҳи хамвори болои девор (уровен)	F-3. Гузоштани болорчубҳо (балка) болои маулат	F-4. Маҳкам кардани роғҳои бомпуш	F-5. Сохтани кунгураи тораки боми дунишеба (канёк)
		F-6. Насб кардани дастакҳо (стропило) болои кунгураи тораки бом	F-7. Бомпуш кардани бино	F-8. Гузаронидани корҳои гармингоҳдорӣ (теплоизоляция)	F-9. Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) биноҳо	

	Сатҳи 2 – 26
	Сатҳи 3 – 12
	Сатҳи 4 – 8
Ҳамагӣ: 46 вазифа	

Талаботи умумӣ ба касби «Дуредгар»		Харитаи функционалии бо усули DACUM таҳияшуда, барои касби «Дуредгар»
Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ	Дониш, малака ва маҳорати умумӣ	
1. Хушмуомила 2. Меҳнатдӯст 3. Мушоҳидакор 4. Тоқатпазир 5. Бомасъулият 6. Покизакор 7. Эҳтиёткор 8. Ростқавл 9. Сарфакор 10. Дурандеш 11. Бодикқат 12. Устувории ахлоқӣ 13. Поквичдон 14. Боинсоф 15. Суботкор	1. Усулҳои гуногуни андозагирӣ 2. Хондану фаҳмидани нақша ва схемаҳо 3. Истифода бурдани асбобҳои коркарди дарахт 4. Асосҳои техникаи бехатарӣ, ҳифзи меҳнат ва бехатарӣ аз суктор 5. Асосҳои электротехника 6. Асосҳои математика 7. Асосҳои технологияи иттилоотӣ 8. Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон 9. Қоидаҳои ҳифзи муҳити зист 10. Қоидаҳои тартиботи дохилии корхона 11. Сифати маҳсулоти истифодашаванда 12. Коркарди чуб 13. Истифодаи асбобҳои буранда 14. Ҳуҷҷатҳои меъёрии сохтмонӣ 15. Асосҳои физика	Иштирокчиёни таҳлили функционалӣ: 1. Оиев Маҳмадалӣ – устои дуредгар; 2. Алимов Қиматшо – устои дуредгари ҶДММ «Ватсал» 3. Нуров Шарифхуча – устои дуредгар аз шаҳри Кулоб; 4. Сафаров Миралӣ – устои дуредгар. Модераторон: Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Сангин Бобоев - коршиноси маҳаллии ғайрикалидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Бахтиёров Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС
Таҷҳизот, асбобҳо, масолеҳи асосӣ ва сарфшаванда		
1. Рандаи баркӣ 2. Аррай баркии дастӣ 3. Фреза баркии дастӣ 4. Дрел. 5. Лобзик 6. Болгарка 7. Асбоби суфтакунӣ (шлифовка) 8. Шрупавёр 9. Перефаратор	19. Амбур 20. Атёрка 21. Уголник 22. Чадвал 23. Шишабурак 24. Метр 25. Чусо (Решпил) 26. Стусло 27. Шокул	38. ДВП 39. Юзби 40. Аликабон 41. Пластик 42. Паркет 43. Плинтус 44. Абналичка 45. Шиша 46. Штапик
		Фасилитаторон: 1. Каримов Раҳмон 2. Бобочонов Аҳадҷон

10. Кунҷбур (углорез)	28. Обгарозу (уровен)	47. Гипсакардон	
11. Шиканча (тески)	29. Малка		
12. Арра	30. Чуб		
13. Болға	31. Тахта		
14. Теша	32. Ширеш		
15. Тавар	33. Таноб		
16. Искана	34. Фанера		
17. Рандаи дастӣ	35. ДСП		
18. Мехкашак	36. Қалам		
	37. Мехча, печмехча		
Дурнамои оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб			
1. Мутахассиси рақобатпазир дар бозори меҳнат	5. Норасоии таҷҳизотҳои муосири корӣ		Дар доираи лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст
2. Нуфузи касб баланд бардошта мешавад	6. Норасоии масолеҳҳо ва гаранбаҳо будани онҳо		
3. Сифати хизматрасониҳо мувофиқи стандартҳои байналмиллалӣ боло меравад	7. Таъсир ба саломатӣ		
4. Омӯзиш дар тури ҳаёт			ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон 17-18 ноябри соли 2023

Funded by
the European Union

**ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХУЛОСАҲОИ СОҲА (экспертиза)

Замимаи 2

**ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА
ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

734012, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ, 22 Тел: 221-52-59
факс: (810992-37) 221-82-81 Email: info@sanoat.tj

№ 15-2246 аз «08» 10 2024

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва
шугли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон мактуби вазорати меҳнат муҳоҷират ва шугли аҳолиро аз 20.08.2024, №3/13-1193 оид ба стандарти салоҳиятҳо дар касбҳои “Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ”, “Кандакорӣ дар ҷӯб ва пӯсти ҷӯб”, “Дуредгар, “Дӯзанда (либоси занона)”, “Оператори мошини турбофӣ” ва “Оператори мошини ресандагӣ” ва “Оператори мошини рангкунӣ”-ро мавриди омӯзиш қарор дода, чунин пешниҳод менамояд.

Бо дарназардоштани пайваста рушд ёфтани технологияҳои самтҳои гуногуни истеҳсолии соҳаи саноат аз ҷумла, соҳаи саноати сабук, ресандагию бофандагӣ ва ба миён омадани технологияҳои муосири истеҳсоли, зарурияти қабул намудани қоидаю меъёрҳо ва стандартҳои ба ба технологияҳои мазкур вобастаро тақозо менамояд.

Бинобар ин, дар “Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо” ва “Номгуи воҳидҳои салоҳиятҳо” ҳамаи касбҳо илова намудани стандартҳои технологияҳои муосир аз ҷумла:

1. Стандартҳои техника ва технологияҳои муосири соҳаи ресандагию бофандагӣ ва дигар равандҳои истеҳсоли;
2. Стандартҳои технология ва таҷҳизотҳои каммасрафи қувваи барқ;
3. Стандартҳои технологияи электронӣ (автоматикӣ) дар соҳаи саноати сабук ва соҳаи заргарӣ истифодашавандаро илова намудан мувофиқи мақсад мебошад.

Бо дар назардоштани пешниҳодҳои болозикр Вазорат лоиҳаи стандартҳои пешниҳодшударо қобили қабул мешуморад.

Муовини вазир

Б. Сафарзода

Чамъияти дорои масъулияти маҳдуди “Мақсуд-2016”

Ҷумҳурии Тоҷикистон, ноҳияи Файзобод, кӯчаи Фучик №14, РМА 140006437, тел: (+992) 985-08-48-38

№ 24 аз «30» Май 2024с.

ш.Душанбе

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба
соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Чамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Комил-2010» мактубҳои Шуморо аз 29 апрел ва 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб» ба хулоса омад, ки стандарти салоҳиятҳои касбҳои болозикр мутобиқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи корхона ва муассисаҳо, ки дар фаъолияти хеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошанд.

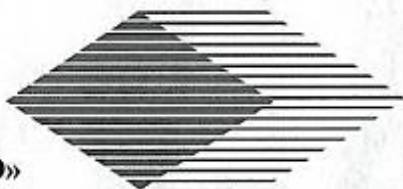
Воҳидҳои салоҳияти дар стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб» бо дарназардошти харитаи функционалии касби мазкур таҳия карда шудааст.

Бинобар ин, ҶДММ «Комил-2010» лоиҳаҳои стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб»-ро қобили қабул шуморида дар экспертизаи онҳо Одинаев Соҳибназар (дуредгар) ва Кабилов Фирдавс (устои кандакор) иштирок намуданд.

Директори ҶДММ
«Комил-2010»

Зухуров М. И.

Адрес: Республика Таджикистан, Согдийская область, город Худжанд, СЭЗ,
Тел.: +992 92 714 60 00; Сайт: www.kedr-a.ru E-mail: dp-fortuna

№ 24 »

« 27 » 05 2024

Ба лоихаи «Кумаки Иттиходи Аврупо
ба сохаҳои маориф ва меҳнати
Чумхурии Тоҷикистон

Рохбарияти ЧДММ «КФ Фортуна-Ко» барои ҳамкориҳои дучониба изхори миннатдори худро баён намуда, вобаста ба мактуби Шумо тахти №67 аз санаи 20.05.2024 сол оид ба гузаронидани таҳлили харитаи функционалии касбҳои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» кайд менамоем, ки харитаи функционалии касбҳо, уҳдадорихо, вазифаҳо, асбобу таҷҳизот ва масолахҳои сарфшаванда, ки барои касби мазкур оварда шудааст ба талаботи имрузаи бозори меҳнат мутобиқат мекунад.

Харитаи функционалии касбҳои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» аз тарафи мутахассисони зерини ҷамъияти мо таҳлил карда шуд, ки онро дуруст ва қобили дастгири меҳисобанд:

1. Махмудов Кобил - устои калони минтакаи «Тайёркунии ашёи хом»
2. Иброхимов Мирзобаҳром - директори сеҳи истехсолии ҷамъият
3. Муродов Наимҷон - усто-дуредгари минтакаи «Васлқуни ПМ»
4. Нурматова Гулбаҳор - усто-дуредгари минтакаи «Тайёркунии ашёи хом»

Директори генералии

ЧДММ «КФ Фортуна-Ко»:

Очилов А.Д.

РЕСПУБЛИКА ТАДЖИКИСТАН, Г.ХУДЖАНД, СЭЗ «СУГД», тел: +992 92 14 60 00 ИНН 510038052

№ 48

« 24 » 05 2024

Ба лоихаи «Кумаки Иттиходи Аврупо
ба сохахон маориф ва мехнати
Чумхурии Тоҷикистон

Рохбарияти ЧДММ КМ ТТ «Арча-мебел» барои ҳамкориҳои дучониба изхори миннатдори худро баён намуда, вобаста ба мактуби Шумо тахти №67 аз санаи 20.05.2024 сол оид ба гузаронидани ташхиси харитаи функционалии касбҳои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» кайд менамоем, ки харитаи функционалии касбҳо, уҳдадорихо, вазифаҳо, асбобу таҷҳизот ва масолахҳои сарфшаванда, ки барои касби мазкур оварда шудааст ба талаботи имрузаи бозори мехнат мутобиқат мекунад.

Харитаи функционалии касбҳои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» аз тарафи мутахассисони зерини ҷамъияти мо таҳлил карда шуд, ки онро дуруст ва қобили дастгири меҳисобанд:

1. Умаров Музаффар - мудири истехсолот
2. Ашуров Алишер - устои калони минтакаи «Мебелбарори»

Директори генералии

ЧДММ КМ ТТ «Арча-мебел»:

Мирсаидов А.Б.

« 10 » *Май* соли 2024, №11

Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди
Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулиятш маҳдуди «ВАТСАЛ» мактуби Шуморо аз 29 апрели соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» мавриди омӯзиш қарор дод.

Бо ғайри таваҷҷуҳ ба зарурияти таҳия ва тасдиқи стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» саривақтӣ ба ҳисоб меравад.

Дар лоиҳаи стандарти касби мазкур воҳидҳои салоҳият ва талабот ба довталабону омӯзгорон, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад ғирдоварӣ шудааст.

Қайд кардан ба маврид аст, ки қормандони Ҷамъияти дорои масъулиятш маҳдуди «ВАТСАЛ» дар таҳияи лоиҳаи харитаи функционалии стандарти мазкур бевосита иштирок намудаанд.

Дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби «Дуредгар» Мавлоназаров Ақназар иштирок намудааст.

Директори ҶДММ
«ВАТСАЛ»

Салимов С.

OFFICIAL PARTNERS

ОФИЦИАЛЬНЫЕ ПАРТНЕРЫ

